Nepriklausoma LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Nr. 16(734) KAINA 15 ct. MONTREAL, 1961 m. BALANDŽIO - APRIL 19 d. PRICE 15 ct. XXI METAI

Nepaprastų sąmyšių savaitė

RUSAI PALEIDO ASTRONAUTĄ? — IZRAELIS PRADĖJO EICHMANO BYLĄ. — KUBOJE SUKILIMAS? — ANGOLOJE SUKILIMAS? — PRANCŪZIJOJE TERORAS. —

Izraely suimtas karo vadas, kaip sovietų šnipas. — Suvana Puma padėkojo Rusijai už rėmimą Laoso sukilimo.—

Praejusi savaitė buvo gausi nepaprastais įvykiais, kurie reiškiasi dideliu mastu. Tie įvykiai nusitęsia ir į sekančią savaitę.

ASTRONAUTO paleidimas, kaip teigia Maskva, yra fenomenališkiausis reiškinys, jeigu tai yra tikra.

ORO LAIVAS „VOSTOK" SU ŽMOGUM APLĖKĖ APLINK ŽEMĘ.

„Pravda" pilna aprašymų ir atvaizdų iš iškilmių Kaudono joje aikštėje. „Vostok" drauge su Gagarinu svėrė 4,725 kilo gramus arba apie 10,395 svarus. Tolimausia nuo Žemės laivas buvo nutolęs 302 kilometrus arba apie 188 mylias. Jei gu ta iteisybė, tai yra reikšmingas įvykis, nors dabar jau sensacijos nesudaro. Jau yra planuojami didesni skridimai į erdves.

EICHMANO byla yra antras žmonijos dėmesį traukiantis įvykis, kuris jaudins ją, bylos eiga, mėnesius, bet liks istorijai amžiams.

NACIŲ IR BOLŠEVIKŲ ŽMONIŲ ŽUDYNĖS YRA BAISIAUSI AMŽIAUS ĮVYKIAI.

Faktinai Eichmanas žudynių mokėsi iš bolševikų. Bet tai nė kiek nemažina jo nusikaltimo bestiališkumo. Naciai ir bolševikai — yra baisus žmonijos fenomenas. Žmonės, ideologiškai likę be moralės, tampa plėšriais žvėrimis, baisesniais už žvėris. Nes žvėrys žudo tiktai maisto reikalui, o naciai ir bolševikai — žudo sąmoningai, kad žudytų. Sekime šią bylą ir sužinokime, kad tas, kas taikoma Eichmanui, tas taikoma ir bolševikams.

ANGOLOJE, vakarinės Afrikos Portugalijos kolonijoje, vyksta sukilimas. Greičiau — netvarka, nes tie vadinamieji sukilėliai, degina nieko nekaltus kaimus. Portugalija siunčia karo dalinius sukileliams malšinti. Bet gi

AFRIKOS TAUTOS KOVOJA UŽ SAVARANKIŠKĄ GYVENIMĄ

ir jos tam turi teisės. Reikia toms tautoms padėti išeiti į savarankišką gyvenimą, geriausia — kultūringu būdu.

KUBOJE vyksta gal įdomiausi įvykiai. Aną savaitę trys Kubos aerodromai buvo bombarduoti pačių kubiečių lėktuvų. Fidel Castro už tai apkaltino Ameriką. Tai atrodo labai nerimtai, nes ir lėktuvai ir lakūnai yra kubiečiai.

Išleidžiant laikraštį buvo žinių, kad

KUBOJE VYKSTĄS DIDELIS SUKILIMAS,

kad bombarduojami atsparos punktai, sprogdinami tiltai ir tt. Ar tos žinios tikros, sužinosime vėliau. Atrodo, kad rimtas sukilimas Kuboje neįmanomas, nes Castro yra apsistatęs saugumo priemonėmis taip, kaip ir Chruščiovas ir žmonėms sukilti nėra galimybės.

ALŽYRE, kurio sukilėliai, vedę ir dar tebevedą kovas,

RUOŠIASI TARTIS SU PRANCŪZIJOS VALDŽIA,

atrodytų rimtis turėtų pamažu ateiti, bet yra kraštutiniško elemento, kraštutiniškesnio negu sukilėliai kurie prie taikos nenori prileisti, ir todėl jie pradėjo daryti teroro aktus — sprogdinti žudyti.

PRANCŪZIJOJE taip pat yra kraštutiniškai nusistačiusio elemento, kuris jokiu būdu negali sutikti su de Gaulle planu

GRAŽIUOJU SUSITARTI DĖL ALŽYRO ATEITIES,

ir tas kraštutinis elementas taip pat vykdo teroro veiksmus. Tai daro kraštutinis nacionalistinis elementas, nors daugumas prancūzų tautos de Gaulle planui pritaria, kaip ir daugumas alžyriečių. De Gaulle vieno tiktai pageidauja, kad Alžyras sugyventų ir bendradarbiautų su Prancūzija.

YRA IR KEISTŲ REIŠKINIŲ

Toks reiškinys yra buvusio Laoso premjero Suvana Puma kelionė per Vakarų valstybes. Jis neva norįs sutaikyti Laoso kariaujančias šalis, bet pats kalba tiktai už „sukilėlius". Maskvon nuvykęs, jis Rusijos diktatūrai padėkojo už Laoso sukilimo palaikymą... Gal Vašingtone jis dėkos JAV valdžiai už vyriausybės palaikymą...

Nemažiau keistas reiškinys, kad

IZRAELIO KARO VADAS SUIMTAS KAIP SOVIETŲ ŠNIPAS...

Pasirodo, kad yra ir žydų, kurie prekiauja savo tėvynės likimu. Dėl to Izraelyje yra kilęs didelis triukšmas. Ben Gurion tas neišcis į sveikatą. Jis kaltinamas neapdairumu — to kioje svarbioje vietoje, kaip valstybės gynimo, laikęs sovietinį šnipą...

KITOS ŽINIOS

— Derybose dėl atominių bandymų sustabdymo rusų atstovas Carapkin atmetė vakarečių pasiūlymus ir pareikalavo veto teises Rusijai.

— Adenaueris taresi su Kennedy, kuris patikrino JAV įsipareigojimus Vokietijos atžvilgiu.

— Tito pripažino Alžyro sukilėlių Abbas valdžią.

— JAV prisidėjo prie 20 valstybių ekonominio bendradarbiavimo sąjungos, kurio 16 narių yra Europoje.

— JAV pareiškė, kad kosmonautą paleis šių metų gale.

— Dalai Lama atvyko į Indijos sostinę Delį ir prašo paramos 50,000 tibetiečių, turėjusių pasitraukti iš Tibeto, kur nebeįmanomas esąs gyvenimas Tibetą užgrobus komunistams.

— Gizengos karo vadas Lundula atsisakė tartis su centrinės valdžios karo vadu Mobutu, nes esą pirma reikia išspręsti politinius klausimus, o Gizengos kareiviai sumušė 16 Kanados karcivių.

KAS NAUJA KANADOJE

KANADOS PREMJERAS PRANAŠAUJA LABAI GERUS LAIKUS

Balandžio 12 d. Kanados min. pirm. J. Diefenbakeris kalbėjo per visą Kanados televizijos tinklą — apie ūkinę Kanados būseną ir jos ateitį.

Jis pareiškė, kad vyriausybės paruoštasis ūkinio pakilimo planas, kuris vykdomas įstatymų keliu, pakels Kanados ūkinį gyvenimą. Pirmininkas įtaigojo, kad visai arti tas laikas, kai ūkinis Kanados gyvenimas pradės kilti ir kad pagyvės visa krašto ekonominė būsena. Taip kalbedamas, min. pirm. J. Diefenbaker teigė, kad šis ūkinio gyvenimo pakilimo planas įgyvendins jo keltus rinkimų metu šūkius, kad joks Kanados pilietis nekentės dėl nedarbo.

Bendrai imant, šiais spnkiais laikais, — Kalbėjo premjeras, — Kanados žmonės turėjo geresnes sąlygas, negu JAV žmonės.

Būdindamas vyriausybės programą bei veiklos planą, J. Diefenbaker nurode prekybos plėtimą (nestabdant jos nei su pietine Afirka), namų statybos palaikymą augštame lygyje, kalnų pramonės, naftos ir kitų darbų vystymą ir kt.

Pirmininkas pripažino, kad nedarbo faktas yra žymus, bet, jo nuomone, tai vyksta daugiau dėl techniškųjų persitvarkymų ir dėl atėjimo į darbą naujų rankų.

SIŪLO STEIGTI VALSTYBINĘ ŪKIO TARYBĄ

Stebint šalyje ūkinius reikalus bei jų klostymąsi, prieinama prie išvados, kad visa eilė sunkumų susidaro iš to, kad nesuderniami kai kurie valdžios bei ūkinių organizacijų patvarkymai ir darbai. Todėl dabar yra pasiūlyta įsteigti Kanados valstybinę ūkio tarybą, kaip centrinis visos valstybės organas, kuris derintų visus ūkinius reikalus.

SUSIRŪPINIMAS IŠVYSTYTI KANADOS ŠIAURĘ

Paskutiniais laikais atkreiptas didelis demesys Kanados šiaurei — Jukonui ir Šiaurva karinėms teritorijoms, kurios, kaip spėjama, yra turtingos brangiais žemės gelmių turtais.

Bet Kanados šiaurei visų pirma trūksta susisiekimo arterijų. Tat, kaip pareiškė Kanados šiaurės reikalų ministeris Ą. Dinsdale, Kanados šiaurėje pradedami statyti keliai — Jukone bus pastatyta 110 mylių kelio, o Šiaurvakarinėje teritorijoje — 280 mylių autostrada, kurį jungs Enterprise su Tellowknife. Tam tikslui jau paskirta 9 mil. dol.

Greta to, ieškant naftos, gręžiniams yra paskirta 300 mil. dol., kurie bus sunaudoti per 10 metų tyrimams.

— Kongo krizei baigti siūloma sušaukti parlamentą, paleisti politinius kalinius, sudaryti taikomąją komisiją.

— Graikijos premjeras Karamalis lankėsi Kanadoje, po to lankosi JAV.

— Indonezijos prez. Sukarno išvyko, lankyti 18 valstybių.

RUSIJA PALEIDO PIRMĄ JĮ ASTRONAUTĄ?

Daug dėl to abejojimų.

Oficialiai pranešama, kad Rusija balandžio 12 dieną, 9 val. 7 min. ryto Maskvos laiku pranešė, kad rusų astronautas kosminiu laivu „Vostok" skrieja aplink Žemę ir pagaliau, kad astronautas laimingai nusileido mokslininkų nustatytoje vietoje. Orbitoje jis išbuvo 89 minutes, o iš viso skrido 108 minutes. Paskelbta, kad pirmojo astronauto pavardė esanti Jurij Gagarin, Rusijos oro jėgų majoras, 26 m. vyras. Jis vėliau, Maskvos raud. aikštėje kalbėjo, kad nieko bloga su juo neatsitiko ir kad jis jaučiasi gerai. Iš to viso Maskva padarė propagandą. Tuo pačiu sovietinė diktatūra bando pademonstruoti pasauliui savo pirmavimą, o prieš savo tautą pasirodyti, kad ji yra labai stipri ir kad jai negalima priešintis.

Bet „pirmojo" astronauto tikrumu labai suabejota. Visi žino, kad Maskvos diktatūra iš kailio neriasi, kad tiktai kuo nors pasigarsintų. Visi žino, kad bolševikai dideli meistrai viską falsifikuoti ir meistrai vaidinti, — tat, kur yra tikrovė ir kur fantazija, pas bolševikus sunku atskirti ir sunku sužinoti. Ką sovietininkas sako, niekad negalima priimti už „tikrą pinigą".

Kyla visa eilė prieštaravimų. Gagarin teigia, kad iš orbitos Žemę jis matęs apsuptą tamsios atmosferos, o teigia, kad matęs net kolchozus. Matęs per kabinos langelį, o mokslininkai sako, kad kabina jokio langelio neturėjusi: kabinos gi foto rodo Gagariną sėdint už didoko lango. Tat sukelia visokių abejojimų.

Kinų spauda, kuri daugiau negu bet kas kitas informuota apie Rusijos viduje vykstančius dalykus, rašo, kad tai jau trečias sovietų bandymas leisti į erdves žmogų.

Bolševikinis Londono „Daily Worker" dieną prieš tai pranešė iš Maskvos, kad pirmasis astronautas rusų paleistas penktadienį, balandžio 7 dieną. „Daily Worker" paskelbė net tokią detalę, kad kosminiame rusų laive skrenda žymiojo rusų lėktuvų konstruktoriaus sūnus, kaip spėjama, Iljušin. Kai sekančią dieną po tos „Daily Worker" žinios Maskva oficialiai pranešė, kad pirmas kosminis laivas paleistas bal. 12 d. šis laikraštis pirmos savo žinios, duotos iš Maskvos, neatšaukė. Spauda prie skridimo nebuvo prileista ir niekas to nėra matęs, kuo būtų galima patikėti.

Tat ir iškyla didžiulė abejonė, kurios argumentai daugiau sveria. Ir iki nebus patiekta tvirtų įrodymų, pirmojo astronauto klausimas liks atviras. Gal taip, o gal ir ne. Tikrumo nėra. Vienas aiškiausių nurodymų būtų toks: Kadangi, kaip teigiama, sovietų mokslininkai taip tvirtai, tiksliai viską padarė, tai tuojau reiktų padaryti naują bandymą, kurio stebėtojais būtų prileisti laikraštinin kai, filmuotojai ir tt.

8-ji Kanados Lietuvių Diena

RUOŠIAMA ATSIDĖJUS

Dienos šūkiais turi būti bus Jaunimo sąskrydis ir 60 metų nuo lietuvių įsikūrimo Kanadoje sukaktis

Paskutiniame Aštuntosios Kanados Lietuvių Dienos ruošimo komiteto posėdyje aptarti ruošos bendrieji bruožai ir numatyti kaikurie komiteto padaliniai.

Nustatyta, kad 8 L. D. baliui jau išnuomotos 3 salės viename pastate, kurios bus suskirstytos pagal ruošėjų intencijas, prisilaikant KLB Kr. Tarybos pageidavimų. Pabrėžiama: Jaunimui skiriamas didelis dėmesys.

Dar nesutarta, bet turimas prieš akis faktas, kad šiemet sueina lygiai 60 metų kai Kanadoje pradėjo kurtis lietuviai, nes yra žinių, kad pirmieji lietuviai yra atvykę 1901 metais, — tat labai galimas dalykas, kad ir šis momentas bus atvyžiamas, ypač, kad jau labai mažai beliko Kanadoje žmonių, kurie yra atvykę maždaug tuo laiku.

Bendrais bruožais nustatyta, kad šeštadienis bus sportui ir baliams. Sekmadienį iškilmingos pamaldos, kurias jau sutiko laikyti Montrealio Kardinolas Paul Emil Leger. Dabar L. D-nos K-tas yra pasiryžęs padaryti, kad iškilmingos pamaldos būtų Verduno Anditorijoje, kurioje vyks ir aktas - koncertas ir Dienos užbaigimas, kad tuo būdu ne tiktai L. D-nos dalyviai, atvykę iš kitur, galėtų dalyvauti, bet, kas svarbiausia, kad abiejų Montrealio lietuvių parapijų žmonės galėtų pamaldose dalyvauti drauge.

Koncertui be solistų, kviečiami iš visos Kanados šokėjai, kurių tikimasi susilaukti apie 300—400, o gal ir 500. Jie turės masinius ir grupinius šokius.

Jau paaiškėjo, kal vyriausia finansų tvarkytoja bus mokytoja Marija Arlauskaitė.

Veiks loterija, kuriai tvarkyti kviečiamos dvi Šv. Kazimiero parapijos organizacijos — Šv. Onos ir Šv. Elzbietos.

Pasiruošimas vyksta didelis. Plačiau ir daugiau bus vėliau.

MONTREALIS

TAUTINIŲ ŠOKIŲ KONCERTAS

sekantį šeštadienį, balandžio 29 d. 7.30 val. vak. Aušros Vartų salėje Dr. Jono Basanavičiaus skautų Vyčių būrelio Tautinių šokių grupė ruošia didelį tautinių šokių koncertą. Programoje bus daugelis Montrealyje nematytų tautinių šokių. Po programos bus šokiai grojant puikiam orkestrui. Veiks bufetas su įvairiais gėrimais. Šokių metu veiks gausi ir turtinga loterija. Šį koncertą turėtų pamatyti visi montrealio lietuviai.

PROF. DR. V. PAVILANIS,

Mikrobiologijos institute vesdamas Salko skiepų nuo Polio gamybą, dabar daro bandymus su kitos rūšies skiepais, vadinamais Sobino (kur veikia gyvi, bet susilpninti virusai) skiepais. ir bando nustatyti jų veikimo pastovumą. Dr. Solko ir Dr. Sobino skiepai nuo Poliomielito dabar yra naudojami lygiagreta, tada jų veikimas esąs veiksmingesnis ir pastovesnis. Prof. Dr. V. Pavilanis dabar ir daro bandymus, tiria ir Sobino skiepų veikimą.

MONTREALIS TURĖS POŽEMINĮ TRAUKINĮ

Kvebeko provincijos valdžia pagaliau patvirtino Montrealio miesto planus kasti požeminį traukinį - metro. Miesto majoras p. Drapeau, gavęs provincijos valdžios patvirtinimą, išskubėjo į Europą, svarbiausia — į Paryžių ir Londoną, kur yra didžiuliai požeminiai, ir nori tenai gerai išsiaiškinti požeminio stačybos klausimus.

MONTREALIO N. P. SESELĖS,

organizuoja vaikų knygynėlį, kuris bus prieinamas visiems Montrealio mokyklinio amžiaus vaikams. Šia proga prašome Gerb. Montrealio visuomenės paaukoti knygų, kurias įteikti Seselėms.

N. P. Seselėms Remti būrelio Valdyba.

● Iš Lenkijos laivu „Batory" atvyko į Kanadą p. Mačionienes giminės ir JAV pp. Žemaitaičių šeima, per Montrealio uostą.

UŽBAIGTI KULINARIJOS KURSAI

Agronomei p. Šipelienei ir p. Ruksenienei vadovaujant, NP Seselių patalpose kurį laiką vyko kulinarijos kursai, kuriuos lankė apie 30 įvairaus amžiaus kursančių. Kursai užbaigti, ir sekmadienį buvo jų išleistuvės. Kursantės, lyg ir egzaminus laikydamos, paruošė gausų įvairių valgių stalą — mėsos, žuvies, daržovių ir įvairių kepsnių, užgeriant visa tai puikiu ir kava. Visi kursantai ir būrys svečių puikiai pasivaišino. P. Zubienė kursų vedjoms įteikė dovanų ir pareiškė padėką. Buvo pabrėžta, kad kursai yra svarbūs tuo, kad juose kursantės išmoko gaminti natūralius valgius ir tas pasitarnaus šeimų sveikatingumui, nes vadin. kenuotas maistas yra prisotintas visokių chemikalų ir nėra sveikas. Reiktų ir daugiau tokių kursų surengti. Kursai labai naudingi.

UŽMIRŠTAS ARCHYVAS

Kanados Lietuvių Bendruomenės Krašto tarybos nutarimu yra įsteigtas Kanados lietuvių archyvas, kuris renka viską lietuvių gyvenimo ir veiklos dokumentaciją. Archyvo vedėju yra sutikęs būti žinomas darbštusis Toronto lietuvių visuomenininkas Augustinas Kuolas. Deja, kaip tenka patirti, veik niekas tam archyvui nesiunčia jokios medžiagos. KLB apylinkės, kad ir turėdamos medžiagos, kurios neturi net kur ir padėti, bet archyvui nesiunčia. Tat visiems lietuviams, o ypač organizacijoms ir ypač KLB apylinkėms reiktų priminti šį archyvą ir jam siųsti medžiagą, ypač — jos nenaikinti. Archyvo adresas: Lietuvių namai, 235 Dundas St. W., Toronto, Ont.

EICHMANO BYLA TĘSIAMA

Kai rusai lėido į padanges Gagariną, Izraelis pradėjo bylą iš Argentinos išvogtojo Eichmano, kuris buvo planuotojas ir vykdytojas masinių žudynių, darytų nacių partijos įtulu. Kaltinama, kad Eichmanas buvęs žudynių ne tiktai vykdytojas, kaip jis sakosi, kad vykdęs Hitlerio įsakymą, bet kad jis buvęs masinių žudynių įkvėpėjas, planuotojas ir vykdytojas. Eichmanui inkriminuojama, kad jo valia buvę iššudyta apie 6 milionai žmonių. Tai baisus skaičius. (Bet komunistų partija su Stalinu priešakyje ir vykdytojais Dzeržinskiu, Berija, Jagoda ir kitais iššudė apie 20 milionų. — kada jie bus pasodinti į Eichmano kėdę?).

Byla, kurios suvažiavo klausytis apie 500 žurnalistų, buvo pertraukta iki bal. 17 d., nes Eichmano gynėjas pareiškė protestą, kad ši byla Izraelio teismui nepriklauso. Vis dėlto teismas nusprendė ją tęsti.

Žydai iš bylos daro propagandą, bet juk Eichmano žudynės buvo taikomos ne vien žydams, o ir lenkams, lietuviams ir kitoms tautoms. Pagal nacių planą, tiktai „geri vokiečiai" turi teisę gyventi ir todėl jiems buvo ruošiama erdvė — „raum".

Eichmano byla susidomėjimas didelis. Montrealio kino teatruose, net šešiuose, einą ta tema filmas, kuriame dalyvauja lietuvaitė Rūta Kilmonytė - Lee.

Nepriklausoma Lietuva

INDEPENDENT LITHUANIA

Už Lietuvos išlaisvinimą! For liberation of Lithuania!
Už ištikimybę Kanadai! For loyalty to Canada!

Authorized as
second class mail, Post Office Department, Ottawa

LEIDŽIA KANADOS LIETUVIŲ CENTRO TARYBA IR SPAUDOS BENDROVĖ „NEPRIKLAUSOMA LIETUVA"
Redaktorius Jonas Kardelis.
DOminic 6-6220

7722 George Str., LaSalle, Montreal, P. Q., Canada.

Prenumerata metams:		Yearly Subscription Rates:	
Kanadoje	$ 5.00	Canada	$ 5.00
Amerika ir P. Amerika	$ 5.50	America & S. America	$ 5.50
Visur kitur	$ 6.00	Other Countries	$ 6.00

Adresų pakeitimas 25 ct. (su prenumerata arba sm. pašto ž.)
Ilgalaikiai skelbimai, pagal susitarimą, gauna nuolaidų.

Tvarkykimės tobuliau

ir

NEIŠLEISKIME IŠ DĖMESIO SVARBIŲJŲ BARŲ!

Laikraštininko, redaktoriaus pareiga tarnauti tiesai. Objektyviai tiesai.

Gal kas suabejos tokiu griežtu teigimu, ir pasakys, kad pirmoji jo pareiga informuoti plačiąją visuomenę. Jeigu ir su tuo sutiksime, tai vis tiek tiesos svarbumas ir šiuo atveju nėra atmetamas. Tiesa visokiu atveju sudaro visko pagrindą. Spauda be tiesos yra nusikaltimas. Netiesa gi su tiesa neserina, nes yra priešginybės.

Kartais labai nemaloni esti laikraštininko, redaktoriaus pareigos, kai tenka kam pasakyti arba aiškinti netiesos atsitikimus, reiškinius, negerus, netinkamus pasireiškimus. Bet, nors ir labai malonu, vis dėlto aki vaizdoje pagrindinio tikslo, tenka tai daryti, tenka pasakyti tai, kas rikalauja tiesos.

Kaip kunigas — nuodemklausys per išpažintį negali pagirti negero darbo, nusidedančio tiesai, taip ir laikraštininkas negali to padaryti. Skirtumas tiktai tas, kad nuodemklausys tą tiesos pasakymą atlieka ne viešai, o laikraštininkui šis uždavinys yra daug sunkesnis ir nemalonesnis, nes jis tą turi daryti viešai. Tai yra labai opus reikalas, dažniausia — ir labai nemalonus. Tačiau, kad ir kaip nemalonu, tiesa reikalauja aiškumo ir tiesumo.

Kai dalykai arba patys savaime iškyla, arba kas nors juos iškelia, spaudai, malonu ar nemalonu, tenka duoti vietos ir tenka pačiai pasisakyti.

Kalbant apie Kanados lietuvių bendruomenę, reikia pasakyti, kad yra buvę nemalonių reiškinių, kurie tačiau pasisekė išsiaiškinti ir išeiti į tiesos kelius. Kanados lietuviai jau net pasididžiuoja savo susitvarkymu, sugyvenimu ir palyginti gražia veikla. Kanados lietuviai kitų kraštų lietuviams savo susitvarkymu ir veikla yra statomi net pavyzdžiu. Todėl ir Pasaulio Lietuvių Seime Kanados lietuviams atiteko pareiga imtis vadovauti viso Pasaulio Lietuvių Bendruomenei.

Deja, kaip patarlėje sakoma, „nėra pirkios be dūmų". Ir pas mus deja, pasitaiko ir ne viena kita tokia „pirkia" ir pasitaiko „dūmų", nors tai nėra dideli dalykai. Ką gi, ar prieš tai akis užmerkti ir su tūlu trūkumu sutikti? Tai būtų ir neprotinga ir nesąžininga. Ir būtų nusidėta objektyviai tiesai.

Čia norima pasisakyti apie Edmontoną, iš kur gautos „aliarmuojančios" žinios, kad Eglio pasisakymas „Nepriklausomoje Lietuvoje" sukėlęs visą audrą. Ką gi Eglis iškėlė? Jo korespondencijoje buvo pasakyta, kad Edmontono lietuvių kolonija neturi lietuviškos mokyklos; kad Edmontone yra lietuvis kunigas, bet vaikai lietuviškai nekatechizuojami; kad yra perdidelio pasidavimo aplinkos veikimui. Niekas to nenuginčija. Tatai yra teisybė. Ir tai, žinoma, nėra gerai. KL Bendruomenė rūpinasi ir kovoja dėl lietuvybės išlaikymo: O lietuvybei daugiausia pasitarnauti gali šeima, bažnyčia, mokykla ir lietuviškos organizacijos.

Į Edmontono Lietuvių Bendruomenę mes ligšiol žiūrėjime kaip į pavyzdinę apylinkę: Ji gražiai veikė; ji, paskatinimui kitų apylinkių, didesnių, pasistatė Lietuvių namus; ji turėjo puikų chorą. Ji ir dabar yra viena gražiųjų Kanados Bendruomenės dalinių, turinti pirmaeilių, puikių žmonių. Bet, kaip esti ir kitose apylinkese, pasitaiko silpnesnių momentų. Ypač sunki yra kova su aplinkuma. Kas gi to nežino. Bet... ar taip jau aplinkumai ir pasiduoti, ir kapituliuoti?

Ne! Lietuvių Bendruomenė tam ir yra, kad rūpintųsi lietuviais, lietuvybės išlaikymu, lietuviška kultūra, lietuviška dvasia — visuose jos pasireiškimuose.

Eglis pažymėjo svarbius darbus: šeima, bažnyčia, mokykla ir lietuviška organizacija yra tie barai, į kuriuos Lietuvių Bendruomenė telkia visą savo dėmesį ir visas pastangas. O spauda... jai tarnauja, visu nuoširdumu stengdamasi jai padėti.

Ir šaukia: Lietuviai, kur bebūdami, ką beveikdami, kaip begyvendami — žiūrėkime šių svarbiųjų barų! Tai yra tautos gyvybės barai!

J. Kardelis.

A. † A.

Gilioj skausmo valandoj, mirus Lietuvoj mylimai mamytei, uošvei ir senelei

ELENAI TESILIENEI

mielus Reginą, Liną ir Rimą Urbonus nuoširdžiai užjaučiame.

M. J. V. R. Malciai.

IŠ PAVERGTOS TĖVYNĖS

Pakeitus senuosius rublius naujais, pasidarė įdomu, kaip uždarbiai, bei perkami produktai figūruoja pagal dabartinę valiutą. Gautame laiške teko patirti uždarbis ir maisto produktų kainos jau nauja valiuta. Rašo: uždirbame 10 kartų mažiau ir mokame 10 kartų mažiau. Čia paduodama ne fizinio darbininko mėnesinis uždarbis skaitant po 7 val. į dieną — 75 rubliai. Dirbant po 6 dienas savaitėje, išeitų apytikriai po 45 kapeikas į val. Dabar produktų kainos: 10 kiaušinių — 80 kapeikų, 1 kg sviesto — 2 rub. 80 kap.. 1 kg silkių — 70—90 kapeikų ir 1—1,70 rubl., pagal rūšį. Gera dešra — 1 kg 3 rbl.. prasčiausia — 80 kp., miltų kg. — 2—3 rbl. ir kvietinių — 4 rbl., cukraus 1 kg — 60 kp.

Žinant vidutinį vyro uždarbį po 45 kp. val., pagal paduotų produktų kainas, palieku patiems, kam tas yra įdomu, apskaičiuoti, kiek valandų reikia išdirbti už perkamus maisto produktus okup. Lietuvoje ir palyginti su Kanados kainomis.

V. P.

„NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS" ANKETOS UŽBAIGAI

Trečias ir paskutinis klausimas buvo. **Ko pasigendate, ko pageidaujate?**

Į šį klausimą atsakymai ilgesni, gausesni ir įvairesni.

— Apie Lietuvių Bendruomenę rašyti tokiu %, koks lietuvių % Bendruomenei priklauso.

— Duokite daugiau poezijos

— Informuokite, kur galima gauti darbo.

— Pasigendu sveikatos patarėjo, gydytojo atsakymų į klausimus.

— Vengti rašyti apie išvykas, kaip tai: toks ir toks iš vyko į savo vasarnamį ar į Floridą, kas sukelia „senų" kanadijonų pyktį, nes tik tam tikri palaiminti asmenys pakliūva į laikraštį. atseit — p. Kardelio „vesalai"...

— Mano manymu reikėtų nors suglaustai dėti daugiau žinių apie Kanados reikalus, su pažindinti su naujai išleidžiamais įstatymais ir kt. Atkarpoje galėtų tilpti premijuotų lietuviškų leidinių (romanų) ar atsiminimų santraukos. Taip pat yra įdomios žymių žmonių biografijos bei žymių įvykių prašymas, kas užpildytų nereikalingus išleistuvių aprašymus.

— Vietinių bei politinių žinių iš Kanados.

— Pasigendu Sveikatos skyriaus. Senųjų ativių pasisakymų, kaip mes su jais galėtume susiartinti. Nagrinėjimo to, kas yra bloga vietiniame „Way of Life" ir siulymų, kaip blogus mus pašalinti.

— Daugiau politikos.

Yra pageidavimų pasirašytų tikromis pavardėmis, kai augščiau suminetieji pasisakymai yra nepasirašyti, anoniminiai. Tat į galą duodami pasisakymai su davėjų parašais.

— Ko pasigendate, ko pageidaujate? Šį klausimą perskaitęs, prisiminiau 1959 metus. Tais metais „N. Liet." 45 Nr. tilpo mano straipsnelis pavadintas „Mitybos klausimu", kur jo pabaigoje sakoma „..., kurie mums galėtų parašyti vieną kitą rašinėlį mūsų spaudoje, kaip turėtume teisingiau maitintis, ką geriau valgyti, ką mums duoda vitaminai ir panašiai..." Tuo metu buvo tik šis vienas pageidavimas, kuris liko tik pageidavimu ir iki šiol! O jeigu jų atsirastų žymiai daugiau, negu vienas, kaip būtų, nežinau. Galvoju, kad juos patenkinti neįmanoma.

Jeigu Redaktoriaus asmenyje tilptų visų sričių žinojimas, tai ir pageidavimų klausimas atsistotų kitoje plotmėje. Bet vienas asmuo juk negali visko žinoti. O tokių pasišventėlių, kurie be atlygimimo ką nors rimtesnio spaudai norėtų paruošti, nedaug turime. Manau, kad reikalas dar sunkesnis su įvairių sričių specialistais. ir, antra, dabartinė „NL" vietos stoka neleis to padaryti.

Gal reiktų dar pageidauti platesnių ir išsamesnių politinių apžvalgų rašinių. Kad skaitytojas, negalėdamas naudotis svetima kalba. galėtų tai rasti jo skaitomam laikrašty ir sava kalba.

Iš viso pageidavimus reikėtų nukreipti ne į „N. L." skaitytojus, bet į plačiąją lietuvių visuomenę, prašant užsisakyti „N. L.". Bet to nepakanka padaryti vien tik per šio laikraščio skaitytojus. Nes jame skaitys tik tie, kurie jau jį turi už siprenumeravę. Kodėl nepabandyti išvystyti platesnę propagandą per kitur išeinančius liet. laikraščius? Manau, kad dar yra ir tokių vietovių, kur nežinoma, kad tokia „N. L." pasauiyje egzistuoja.

Bandykime daryti angliškų laikraščių pavyzdžiu. Tikiu, kad rezultatai būtų neblogi.

Esant pakankamai skaitytojų šeimai, atsirastų galimybė laikraščiui padideti vienu, kitu puslapiu ir tuo pačiu išsisprestų pageidavimų klausimas.

Z. Pulinauskas, Hamilton.

— Šiuo metu ką nors atskyti ar kritikuot bei pageidaut iš laikraščio būtų savos rūšies operacija. Gi operacija, kokia ji bebūtų, surišta su pinigu. Jei N. L. būtų angliškas laikraštis, kurio tiražas šiuntai tūkstančių ar milionai, būtų lengva iš jo pageidauti ir nurodyt, ką mėgstam, ko laukiam iš laikraščio.

Šiuo metu N. L. kaip ir visa tautinė lietuvių spauda yra tik vegetavimo stadijoj ir reikia jai linkėt tik išsilaikyti. O kaip daug aš norėčiau iš jos, bet kaip maža — dabar. Jei nuro dziau, ko noriu. tai kitoj ran koj jau turiu turėt žaliuku jai...

Prenumeratoriai labai įvairūs. Visiems įtikti labai sunku. Žinau gerai, kad kiti tik skaito kroniką ir tai vietinę. Pamėgink neįdeti apie „baby shower" ar kokias vaišes, kuriose koks nors Gaidelis pasakė labai dar gražią kalbelę, tai ne tik jis neskaitys, bet viso Mezgaigaliu par. žmones atkalbins neskaityti.

Vadinas, nurodyt N. L. ką norim ir pageidaujam, labai atsargu. Kadangi prenumeratoriai labai įvairūs.

Žinau ir pažįstu gerai lietuviškus redaktirius New Yorke. Jų bėdos tos pačios.

New Yorko tautinis savaitraštis „Vienybė" nelengvai laikosi. „Darbininką" kadangi leidžia prancūzkonai, verčiasi lengviau, Susivienijimas Liet. Amerikoje leidžia nariams „Tėvynę", kuri neša didelį nuostolį. Studentai beveik kas du mėn. anglų kalba leidžia žurnalą „Lituanus", iš aukų.

Dar išciną New Yorke savaitinė Mizaros „Laisvė", kurią skaito „progresyvieji". Ji taikosi nekaip, nes senoji karta, kuri juos palaiko, eina miriop, o jaunųjų nepritraukia. Jie jau pardavė savo namą.

Būtų pats gražiausias linkėjimas, kaip buv. kanadiečio ir dar esamo jos piliečio, kad N. L. įsigytų naujas spaustuvės mašinas.

Skaitau visą lietuvišką spaudą ir prenumeruoju, kadangi esu lietuvis ir turiu palaikyt savo, kaip ir kiekvienam lietuviui sąžinė sako, savąją spaudą.

N. L. pirmiausia skaitau iš lietuviškų laikraščių, nes jaučiu, ką tai artimesnio širdžiai, kai gaunu lietuviškus laikraščius kartu. Vadinas, yra tai nuo pelnas red. J. Kardelio.

„N. L. noriu pasakyt su Ad. Mickevičium:

Siek ten, kur vizdys
nepasiekia,
Laužk tai, ko protas nepajėgia.

Gi europeiškam Montrealiui ir visiems prieteliams bei pažįstamiems greito šilto pavasario!

Juozas Parojus, New York.

— Bendrai, laikraštis tvarkomas **labai** gerai, redaguojamas jautrios, patyrusios rankos.

Iš toio kritikuoti lengva, bet atsisėdus redaktoriaus vieton reikalai gal atrodytų kitaip.

Labai laukiu „NL" ofseto.

Siūlau pajieškoti būdų „N. L." paplisti plačiau įvairiose lietuvių kolonijose JAV. Jei būtų įmanoma — pageidautina užsieny esančių liet. rašytojų atkarpos. Ir labai siūlytina išleisti atskiromis knygomis jau spausdintas atkarpas.

Siūlyčiau „NL" pradėti leisti liet. knygas, gal pirmiausia nuo Jūsų atkarpų. Kadangi laisvai knygas publika labai šykščiai perka, gal reikėtų suda ryti spaudos klubą, kaip padarė Anglijos leidykla.

Dovanokite, jei kur per drąsiai ar kiek per grubiai išsireiškiau.

Bičiuliškai **Alg. Gustaitis,**
Los Angeles, U. S. A.

MAŠINŲ FONDO VAJUS

VISIEMS „NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS" VAJAUS ATSTOVAMS

Bendrovės Vadovybė dėkoja Tamstoms už sutikimą bendradarbiauti, ir linki sėkmės atstovaujant B-vės šėrų pardavimo akcijoje.

Visiems atstovams patariame, pagal galimybę, sudaryti komisijas bent iš trijų asmenų, kurių sąstatą prašome pranešti B-vei.

Visi atstovai arba komisijos šerų platinimo akcijoje veikia pagal jųjų pačių nuožiūrą; a, individualiai aplankant asmenis, b, šaukiant grupes susirinkimų pobūdžio, c, ruošiant specialius parengimus ir t. t.

Visi atstovai iš B-vės gauna numeruotas knygeles, (senu B-vės adresu), į kurias įrašo gautąsias pinigų sumas, pagal kurias vėliau su B-ve atsiskaito. Procedūra: pirmasis lapelis — pakvitavimas, antrasis lapelis siunčiamas B-vei su pinigais, ir trečiasis lapelis kaipo šaknelė lieka vėlesnimi atsiskaitymui.

Visi atstovai prašomi jieškoti macenatų - aukotojų, kurie bus įrašomi spaustuvės mašinų garbės fundatoriais. be to, ir NL laikraščiui naujų prenumeratorių.

Spaudos B-vės „Nepriklausoma Lietuva" Vadovybė.

DAR 1000 KALTINAMŲJŲ MASINIŲ ŽUDYMŲ BYLOSE

Į tą skaičių įeina ir kaltinamieji nusikaltimais Lietuvoje.

Specialios prokuratūros Ludwigsburge (nacių nusikaltimams tardyti) vyr. prokuroras Schuele ir Wurttembergo teisingumo ministeris dr. Hausmann spaudos atstovams atvaizdavo dabartinę stambiųjų nacistinių nusikaltėlių bylų padėtį.

Ludwigsburgo prokuratūroje, kurios veikimas apima visą Fed. Vokietiją, šiuo metu kartotekoje yra apie 80 tūkst. pavardžių.

Ludwigsburgo prokuratūroje ir atskirų Vokietijos kraštų prokuratūrose ir teismuose laukia savo eilės apie 900 bylų kompleksų, su keliais tūkstančiais numatomų kaltinamųjų. Bet sijojant kaltinamųjų sąrašus iki šiol kaip tikri kaltinamieji laukia teismo apie 1000 asmenų Iš jų apie 150 iki teismo yra patalpinti kalėjimuose. Vienas kitas stambesniųjų kaltinamųjų kol kas dar yra pasislėpęs pačioje Vokietijoje, ar užsienyje.

Ludwigsburgo speciali prokuratūra sudare sąrašą ir tų stambių nusikaltėlių, kurie iki šiol nebuvo surandami. Bet prokuratūra turi tikrų žinių, kad jų jau nebėra: jie arba mirė, arba patys nusižudė. Čia paminėsime iš to sąrašo keletą kaltinamųjų, kurie yra turėję kurių nors saitų su nusikaltimais Lietuvoje. Reichssicherheitshauptamto IV-jo sk. šefas Heinrich Mueller žuvo kovose prie Berlyno. Jo parašu buvo siunčiama į okupuotą Lietuvą ir kitus kraštus daug patvarkymų egzekucijų reikalais. Garsusis SS-gruppenfiureris Odiloi Globocnik, vadovavęs gestapui Liublino kur buvo atvežta ir daug asmenų iš Lietuvos ir specialei egzekucijos akcijai „Reinhardt", pateko viename Berlyno priemiestyje į britų karių rankas ir nusinuodijo. Lietuvos gestapo vadas, SS Standartenfuehrer Karl Jaeger, apie kurį daug buvo kalbama jau didžiojeje Ulmo byloje 1958 m., pasikorė 1959 m. birželio mėn. po to, kai po ilgo slapstymosi sveikimomis pavardėmis buvo suareštuotas. Kaip žinoma, Jaeger kurį laiką buvo egzekucijų viršininkas Lietuvoje.

Tuebingene prisiekusiųjų teisme balandžio 5 d. prasidėjo byla prieš buv. SS pareigūnus, Tilžės gestapininkus Richard Wiechert, 55 m., ir Bruno Schultz, 58 m. Jie kaltinami dalyvavę Tilžės egzekucijos komandos (Einsatzkommando) vykdytuose masiniuose Lietuvos piliečių žudymuose.

Greta Eichmano bylos, kuri dabar pradeta Izraely. tai vis vertos dėmesio bylos.

Kada bus pradėtos prieš bolševikus, nė kiek ne mažesnius kriminalistus, išžudžiusius milionus žmonių?

BALFAS METŲ KETVIRTYJE

Per tris pirmuosius šių metų mėnesius Balfo Centras turėjo arti 23,000 dol. pinigais (1959 m. — 22,560 dol.; 1960 m. — 30,807 dol.) ir apie 34,000 dol. vertės gerybėmis. Taigi per tris mėnesius Balfo pajamos siekė 57,000 dol.

Stambiausi pajamų šaltiniai buvo Balfo skyriai arba Balfo rėmėjai, būtent:

New Yorko vajus 4,600 dol., Balfo X Seimo pajamos (dalis) 1,500 dol. Balfo Čikagos apskritis ir skyriai 1,398 dol., Philadelphijos 900 dol., Elizabetho 739 dol., Newarko 660 dol., Kearny 500 dol., Hartfordo 375 dol., Brocktono 250 dol., Prel. J. Mihauskas, Scranto, Pa. 225 dol., Great Neck 195 dol., New Britain (p. B. Semaška) 178.50 dol., Detroito 172 dol., Kun. J. Grabauskas, Binghamton 142 dol., Melrose Park 152 dol., Stamford 100 dol. ir kiti.

Vasario 16 gimnazijai gauta ir persiųsta 6,101 dol., o Salesiečių gimnazijai į Italiją 760 dol. Didžioji dalis surinkta kun. B. Suginto Čikagoje. Pažymėtina, kad Balfo įstaiga Vokietijoj betarpiškai iš įvairių šaltinių dar gavo 4,299 dol., tremtinių įkurdinimui.

Balfo šalpos darbų ir kitos išlaidos.

Sausio — kovo mėnesiais Balfas išmokėjo lietuviu įkurdinimui Vokietijoje arti 7,000 dol., kurių didžioji dalis vien tam tikslui ir buvo gauti. Lietuviams individualiais siuntiniais padėti išleista arti 4,000 dol bei pinigais į įvairius kraštus lietuviams (ne Vokietijon) išsiunteta per tūkstantis dol. pašalpų. Gėrybių buvo gauta per 162,000 svarų. Jų surinkimas, pervežimas bei išskirstymas atsėjo arti 1,400 dol. Čia pažymėtina, kad Balfas daugumą maisto gavo iš JAV valdžios, bet 16,130 sv. rūbų ir avalynės gavo iš skyrių bei aukotojų. Iš bendrų sumų buvo nupirkta 22,040 sv. cukraus, kurio 20,040 sv. nugabenta Vokietijon ir 2,000 sv. Italijos lietuviams.

Skyrių veikla.

Sausio — kovi mėn. 317 Balfo narių užsimokėjo Centro nario mokestį. Vienas skyrius (Chicagoje) nustojo veikęs ir vienas įsisteigė naujas (Tampa, Fla), Skyriuose įvairiais parengimais ir rinkliavomis sukelta didžiausioji Balfo pajamų dalis, per 12,000 dol.

Materialinės Balfo gėrybės.

Visą JAV valdžios dovanotą maistą Balfas nuveža V. Vokietijon ir stengiasi tuoj pat iš skirstyti šelpiamiesiems.. Tam tikslui kviečiasi talkon lietuvius kunigus, vietos šalpos organizacijas (Caritas, Evan. Hilfe). Balfo pirktos gėrybės (kaip cukrus) duodamos tik lietuviams. Maisto, gauto iš J.

Nukelta į 7-tą psl.

Ką Kennedy gavo iš Eisenhower?

K. TAUTKUS

EISENHOWERIO TARNYBA TAUTAI

Kiekvienas Amerikos prezidentas, pasitraukęs iš pareigų, susilaukė istorinio ir visuomeninio įvertinimo. Pav., pirmasis JAV prezidentas G. Washingtonas susilaukė Amerikos tėvo vardo. Linkolnas — vergų išlaisvintojo ir demokratijos žvaigždės. W. Wilsonas — tautų apsisprendimo teisės pradininkų, (jo 14 punktų). F. D. Rooseveltas — depresijos nugalėtojo. H. S. Trumanas — keturių punktų programos ar silikusiems kraštams (Marshallo planas). Eisenhoweris — taikos.

Trumano ir Eisenhowerio istorinis įvertinimas paliktas istorikams. Respublikonui Hooveriui prezidentaujant, Ameriką užgulė sunki ekonominė krizė. Visuomenė kaltę priskyrė respublikonams. 1932 m. rinkimus laimėjo demokratų partijos kandidatas R. D. Rooseveltas. Prezidentu prisiekė 1933 m. sausio 20 d. įvykdęs savo pažadus ekonominę depresiją - - krizę nugalėti, Rooseveltas sustiprino demokratų partijos pamatus ilgalaikiui Baltųjų Rūmų valdymui. Demokratai Baltuosiuose rūmuose išsilaikė 20 metų (1933—1953; Roosevel tas 1933 — 1945; Trumanas 1945 — 1953). Demokratus iš Baltųjų rūmų išstūmė respublikonas Eisenhoweris 1953 m Jis laimėjo prezidentūrą 1952 m. rinkimuose. Prisiekė prezidentu 1953 m. sausio 20 d. valdęs du terminus — aštuonerius metus, sulaukęs seniausio prezidento istorinį amžių, oe kovos pasitraukė. 1960 metų rinkimus laimėjo demokratų kandidatas sen. J. F. Kennedy. 1961 m. sausio 20 d. Kennedy prisiekė prezidentu, kaip aniausio amžiaus vyras. Priesakos metu buvo įvykdyti du istoriniai faktai: seniausio pasitraukimu, jauniausio atėjimu. Administracijų pasikeitimas buvo draugiškas, šiltas. Padarę trumpą apžvalgą, sugrįžkime prie temos: Eisenhowerio tarnyba tautai.

TRUMANO PALIKIMAS EISENHOWERIUI

Eisenhoweris, pradėjęs prezidento pareigas, rado: Korejos karą, atvirą Rytų - Vakarų skilimą, šaltąjį karą, taikos kūną užkrėstą trumparegiško karo ir pokario politikos bacilų, kurios grasino pasaulio taikai, civilizacijai. Azijos milžinas — Kinija raudona, savanoriškai įsivėlusi į Korejos karą. Stalinas savo magiškais burtais su stipreįęs Jaltos, Potsdamo, Kasablankos, Kairo ir kitose konferencijose, pamynęs pažadus ir įsipareigojimus. visu svoriu siekė pasaulio sukomunistinimo, laisvės išniekinimo. Laimė, kad Amerikos ekonominė padėtis buvo gera. Korejos karas krašte pareikalavo darbo jėgų. Prezidentas tautoje buvo populiarus. Rinkimų metu pažadėjęs baigti Korejos karą, rasti taiką ar paliaubas. Eisenhoweris ėmė veikti per JungtinesTautas. Korejos karas, prasidėjęs 1950 m. Eisenhowerio ir jo Valst. sekr. J. F. Dulles pastangomis 1953 m. sustabdomas. Ilgai trukusios karo sustabdymo derybos baigėsi paliaubomis. Jos paliktos ir prezid. J. F. Kennedy administracijai. Paliaubos — laikinė taika. Korejos karo grėsme nėra pašalinta, laukia savo eilės ir patogiausio momento vėl suliepsnoti. Istorija Eisenhoweriui nupinti ir vainikuoti Korejos karo baigimu vainiko teisėtai negali. Jo norai, siekiai, darbai ir pastangos buvo pasitarnauti taikai. Garbė priklauso už taikos pastangas. Nesėkmė buvo dėl to, kad Eisenhoweriui teko susikauti su barbariško nuosmukio komunizmu, kuris už taiką pareikalavo neįkandamos kainos, su kurie prezidentas negalėjo sutikti — išduoti laisvę mylinčių žmonių.

VALSTYBĖS SEKR. J. F. DULLES

Eisenhowerio užsienio politikos formuotojas, vykdytojas, sargas buvo Valst. sekr. John F. Dulles. 1959. V. 24 d. pastarąjam mirus, krašte, užsienyje ir laisvame pasaulyje jo politikos genijus buvo įvertintas aukščiausiu laipsniu. Dar didesnį įvertinimą suteikė Amerikos valstybės galva — prezidentas Eisenhoweris. Del to vertinant Eisenhowerio užsienio politiką, ne istoriškai, bet aštuoneriu metų laikotarpio, negalima paslėpti sekr. Dulles vaidmens, darbų, politinio subrendimo, patyrimo ir vadovavimo. Kol buvo gyvas Dulles kova su komunizmu, santykiavimas su jo vadais, ėjo kitais keliais. Kokį vaidmenį vaidino sekretorius, kaip jis formulavo politikos linją su komunistų vadais, pamatėme jam mirus ir jo vieton atsisėdus Herteriui. Libanono krizės metu marinų pasiuntimas 1958 m. sustabdė pilietinį karą, atšaldė krašto politikus, kurie savo pasikarščiavimu Libanonui būtų pražudę laisvę, savarankumą, kraštą nuvedę Egipto - Sirijos globon, gal ir Maskvos glėbin. Nuopelnas sekretoriaus Dulles. Libanono įvykių buvo pademonstruotas jėgos mostas, kurį Maskva ir jos pasekėjai supranta ir pilnai vertina. Dulles paveikė ir Britaniją, kuri tą patį veiksmą panaudojo Jordane. Nuopelnas nepriklausytų pilnai vienam sekretoriui, bet teisingiausiu sprendimu pusiau: už kombinaciją sekretoriui, už jai pritarimą ir marinams įsakymo davimą prezidentui. Jeigu būtų gyvas buvęs sekr. Dulles, nebūtų Chruščiovas atvykęs svečiuotis į Ameriką, nebūtų atsitikusi Paryžiaus drama, kurioje prezidentas ir Amerikos tauta, komunistišku brutualumu liko įžeista Chruščiovo. Jam mirus, pasirodė prezidento ir jo buvusio sekretoriaus skirtingas politikavimas su komunizmu. Ir čia prezidentas nepakaltinamas blogais norais. Jo norai ir tikslai buvo geri. Jis siekė pasitarnauti taikai, bandė „asmeninės diplomatijos" laimę, jieškojo kelių rasti išeitį iš aklygatvio santykiuose su komunizmu. Garbė prezidentui už tas pastangas, nors jos buvo nesėkmingos, bet veiksmingos laisvajam pasauliui, nes nuplėšė komunizmo vadų uždengtus veidus, pristatė žmonijai jų siekius. Pastangos geros, garbingos, padrąsinančios, bet nevykdytos. Jų narpaliojimas paliktas Kennedy administracijai.

EISENHOWERIO POPULIARUMAS

Daviniai paimti iš 1961 metų sausio 18 d. Gallup Instituto. Gallupo institutas juos surinko 1960 metų pabaigoje. Instituto žmonės apklausinėjo įvairiose vietose visuomenės narius, prase pasisakyti, koks buvo, jų nuomone, prezidentas Eisenhoweris — žymus, geras, vidutinis ar blogas. Atsakymai gauti tokie: žymus — 20%; geras — 45%; vidutinis — 25%; blogas - silpnas — 7%, savo nuomonės neturėjo 3%. Užsienio vertinimas buvo toks: Tinkamas — V. Vokietijoje — 83%; Britanijoje — 85%; Norvegijoje — 75%; Olandijoje — 70% ir Prancūzijoje — 64%. Netinkamumas užsienyje buvo toks: Britanijoje 1%; V. Vokietijoje — 4%; Norvegijoje — 3%; Olandijoje — 2% ir Prancūzijoje — 11%. Ameri

Nukelta į 6-tą psl.

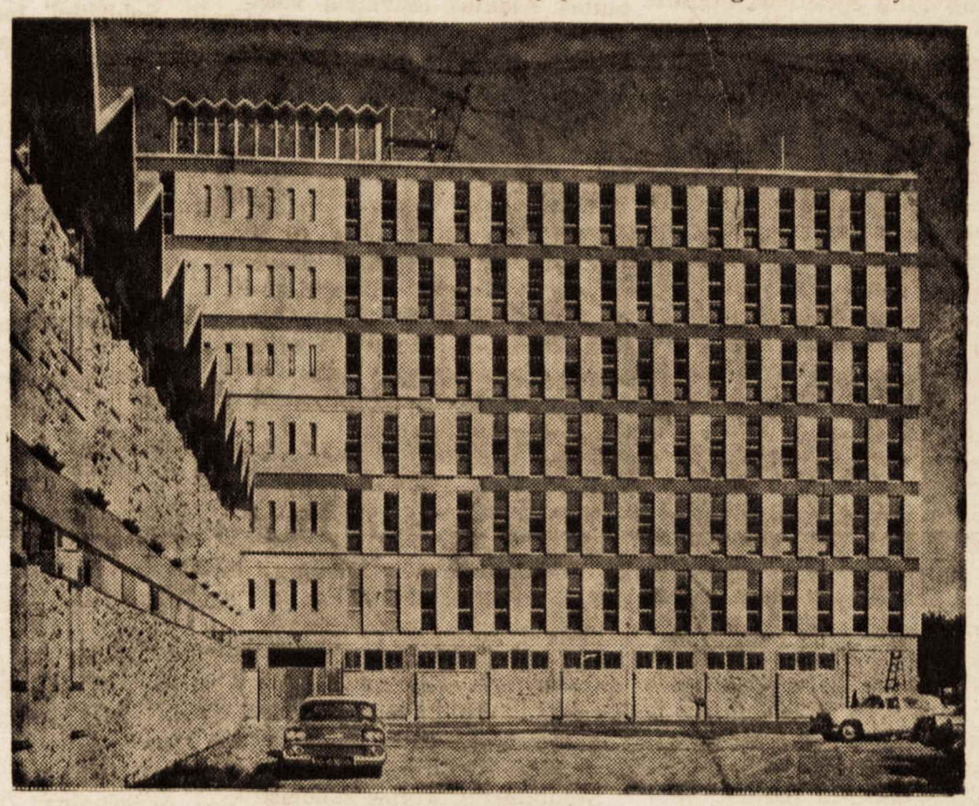

Saskačevano universitetas Saskatūne, įkurtas prieš penkias dešimt dvejus metus, pradėjo didelę statybą. Paveiksle matome Meno pastatą, kuris oficialiai atidarytas 1961 m. sausio 16 d. Jo septynerių augštų sparnas ryškiai išsiduoda prerijų lygumose. Kairėj matyti dalis klasių. Iš šio prerijų universiteto didelė srovė teka į visas gyvenimo šakas — kviečių pagerinimas, naujos bulvių rūšys, nauji metodai pieno miltelius ir grietinę gaminant. Čia buvo pasta tyta pirmoji kobalto bomba vėžiui gydyti. Čia buvo išrasti vaistai prieš kraujo krekėjimą. Čia buvo sudaryti skiepai arkliams prieš miego ligą. Čia buvo atrasta formulė motorų alyvai pagaminti, kad ji nestingtų žiemos metu. Štai tos visos dovanos, kurias universitetas padovanojo Kanadai.

Kartu su kitais augštojo mokslo centrais jis davė gerai išlavintų, gabių ir atsakomybę jaučiančių vyrų visam kanadiškam gyvenimui. Rašytojas W. O. Mitchel, Kanados ministeris Pirmininkas, Hon. John Diefenbaker, tai vis pasižymėję vyrai Universitetas pildo savo steigėjų svajones. (C. S.).

MŪSŲ SPORTAS

VEDA KAZYS BARONAS

LIETUVOS JAUNIAI IŠKOVOJO SS-GOS STALO TENISO MEISTERIO VARDĄ

mergaičių komandinėse pirmenybėse ir berniukų vienete. Jaunosios lietuvaitės nepralaimėjo nė vienų rungtynių, o pagrindinius varžovus — Ukrainą ir Maskvą — nugalėjo po 3:2. Berniukų vienetuose pirmą vietą užėmė panevėžietis Vytautas Vaidžiulis, antras buvo rusas Popov'as ir trečias vėl lietuvis E. Pauras. Mergaičių grupėje geriausiai pasirodė A. Morkūnaitė (ketvirta) ir L. Balaišytė (penkta). Šios abi žaidėjos žymiai geriau pasirodė dvejete, užimdamos pirmą vietą.

Tuo tarpu jaunių

KREPŠINIO PIRMENYBĖSE

Dniepropetrovske, Lietuvos atžalynui nepavyko laimėti pirmų veitų, nors iš Lietuvos teisę dalyvauti iškovojo net keturios komandos.

Mergaičių grupėje meisteriu tapo Maskvos Serp i molot komanda, antroji buvo Kauno Žalgirio mergaičių komanda, 3) Leningradas, 4) Vilniaus Žalgiris. Pirmenybėse teisę dalyvauti turėjo aštuonios berniukų ir mergaičių komandos. Nors pavergtos Lietuvos spaudoje aiškiai nepasisakoma dėl didelės betvarkės pirmenybėse, tačiau tą galima spręsti iš mažo faktelio, kada atvykusios Lietuvos komandos, turėjo pačios sau jieškoti nakvynės.

Kada jaunieji

STALO TENISININKAI

žaidė Leningrade, suaugusieji tuo metu rungtyniavo Maskvoje su vakarų Vokietijos atstovais, kurie skrisdami į Pekiną, pasaulio pirmenybes, buvo sustoję raudonojoje Mekoje. Ir čia mūsiškiai pasirodė geriausiai, įveikdami vokiečius, latvius ir rusus. Ald. Kondrotaitė užėmė pirmą vietą, o A. Sauonis, nugalėjęs vokiečius Nevą 3:0 ir Prandtkę 3:2, baigmėje įveikė rusą Overiną.

TRUMPAI IŠ LIETUVOS

— Balandžio 18 — 24 d.d. Kaune bus didelis rankinio turnyras. Be lietuvių dar daly vaus Kijevas, Maskva, Baku, Lvovas ir kt. komandos.

— Vilniaus Spartako futbolininkai Armavire nugalėjo vietos Torpedo 3:1.

— Lietuvos Spartako šachmatininkai užėmė trečią vietą tos draugijos pirmenybėse. Pirmą vietą užėmė Maskva, o Lietuvos kolonistui R. Cholmovui buvo suteiktas TSRS didmeisterio vardas.

— Šiauliuose pradėtos profsąjungų žaidynės. Šaškėmis nugalėjo dviračių fabriko atstovai prieš Elnią ir Rūtą, tuo tarpu stalo tenise pirmauja Gubernija.

— Šiauliuose atidaryti sporto rūmai, kuriuose bus žaidžiamas krepšinis, tinklinis, rankinis, lauko tenisas. Nauja salė talpina tūkstantį žiūrovų.

— Daugeliui gerai pažįstamas krepšininkas V. Kulakauskas treniruoja Vilniaus Spartaką. Komanda dalyvauja Sąjungos augštojo lygoje ir ruošiasi rungtynėms dėl 9—16 vietos. Tuo tarpu Kauno Žalgiris pradėjo pasiruošimus rungtynėms dėl 1—8 vietos.

— A. Maskoliūnaitė tarp geriausių pasaulio jaunių dalinasi pirma vieta su angle 80 m kliūtiniam bėgime. Jos laikas — 11,1 sek.

ŽAIDYNĖS TORONTE

Pereitą savaitę Toronte buvo Š. Amerikos Lietuvių Žai

Nukelta į 6-tą psl.

V. SIRIJOS GIRA

Voratinkliai draikės be vėjo

Romanas

20.

Jis pasitiko Viktoriją, tačiau nepratarė nė žodžio. Jinai taip pat tylėjo. Jie ėjo taip šalia vienas antro, lyg būtų nepažįstami žmonės, einą ta pačia kryptimi.

— Aš maniau, tu paklausi, kaip man sekėsi budėjimas, — su karteliu tarė Barvainis; jo įniršis įgijo dabar kažkokios rezignacijos priemaišų. Viktorija tylėjo, ir Barvainis pridūrė.— O Nijolė be pietų.

— Pietūs orkaitėje, reikėjo tik pasišildyti, — ramiai atsakė Viktorija. Barvainis pajuto tą pabrėžtą ramumą; kaip tik tai sukėlė jame naują tūžio bangą.

— Gaila, kad Adomėnas vėl nepavėžino tave mašina, — tarė jis su neslepiamu apmaudu. — Būtum greičiau atsidūrusi namie.

Viktorija pakreipė į jį savo veidą ir nusišypsojo; tai dar labjau įsiutino Barvanį.

— Gaila ir man, — pasakė ji. — Matau, tu žinai, jog jo mašina remontuojama.

— Žinau viską, — Barvainio balsas drebėjo, — žinau, kad mašina remontuojama ,kad tu melagė, kad tu...

— Na?

— Ištvirkėlė...

— Viskas?

Juo labjau jis karščiavosi, juo ji darėsi ramesnė. Dabar ji be paliovos šypsojosi.

— Klausyk, Viktorija, — tarė Barvainis, žiopčiodamas ir gaudydamas orą. — Klausyk, liaukis, liaukis krėturi komedijas. Visa tai gali baigtis labai blogai...

— O man rodosi, viskas jau ir baigėsi, — kuo ramiausia pasakė Viktorija. Ir ūmai jos veidas pasikeitė, akys žybtelėjo pikta liepsna, ir ji, stabtelėjusi, šaligtvyje, kimiai šūktelėjo: — Klausyk, ko tu prisikabinai prie manęs? Provokuoji skandalą?

Barvainis griebė ją už alkūnės; ji plėšte išsiplėšė iš jo rankų ir tvojo jam kumščiu per krūtinę. Praeiviai gatvėje sustojo ir ėmė žiūrėti, kas bus toliau.

— Viktorija, mus mato žmonės...

— Žmonės? Tai tau svarbiausia? Šalin nuo manęs! Girdi? Šialn! — Ji bėgte nubėgo, palikusi jį stoveti.

Barvainis akimirką nesusiorientavo, kas įvyko.

— Viktorija, — maldaujamai tarė jis, ją pasivijęs, — nusiramink... Žiūrėk, mus sek ažioplių būrys...

— Na ir gerai. Ir nedrįsk eiti paskui mane. Tuose namuose gyvensi arba tu, arba aš...

— Viktorija...

Ji bėgte nubėgo į namus. Barvainis neturėdamas kur akių dėti iš gėdos, pasuko palei garažo sieną į pušynėlį. Šlapių spyglių masė buvo slidi, po kojomis pynėsi į paviršių iš augusios šaknys, ir jis ėjo klupdamas, kaip girtas. Net pats jis nepajuto, kai atsidūrė prie kino studijos. Kažkokia juod bruva mergiotė išsigando, pamačiusi paklaikusias Barvainio akis, ir skubiai įsmuko pro sargo būdelę į vidų.

Barvainis ėjo vis toliau ir toliau. Jis pasiekė lentpjūvę; iš kairės pusės plytėjo infekcinės ligoninės teritorija; priešais jį anapus Neries, ant augšto kranto, dunksojo Vingio parkas.

Ir staiga Barvainiui pasidarė ramu ir lengva. Jis pats netikėjo, kad toks jausmas gali apgaubti žmogų. Jam buvo tik nuostabu. kaip gali žmogus taip įsikarščiuoti. Taip, kaip Viktorija, o iš dalies ir kaip jis. Tačiau judviejų kivirčas, automobilio avarija, Adomėnas, — visa tai liko kažkur nuošalyje nuo jo; Barvainiui dabar atrodė, kad tie reikalai visai jo neliečia.

Ilgai jis klaidžiojo po miestą ir pagaliau atsidūrė pas Kastanciją Boreikaitę. Toji priėmė taip, tarytum jie būtų išsiskyrę gal tik prieš pusvalandį. Pagalvių stirta pupsojo savo vietoje, tačiau Barvainiui ji atrodė tokia nereikalinga ir tolima kaip Cheopso piramidė.

Jiedu ilgai sėdėjo Kastancijos kambarėlyje, o po to iš ėjo pasivaikščioti. Kažkurioje nedidelėje užkandinėje jiedu paragavo karštų dešrelių ir užgėrė neblogu alumi; po alaus Barvainis pralinksmėjo. Po to „Pergalės" kino teatre jie pasiklausė estradinės dainininkės; ji turėjo prisisegusi didelę raudoną rožę prie juodos suknios ir dainavo „Mylėk mane". Barvainis paėmė dvi porcijas ledų ir užkopė su Kastancija į trečią augštą žiūrėti užsienietiško kino filmo. Filme dainininkė taip pat dainavo „Mylėk mane", bet jos suknia buvo šviesi, su tamsia uogų keke prie krūtinės. Užsienietiškam filme rodė banalaus šeimyninio trikampio istoriją, ir Barvainiui rodėsi, kad jis mato ekrane Viktoriją Adomėną ir save. Ir kai jis, pasibaigus seansui, vėl atsidūrė Kastancijos kambaryje, nejautė nieko kito, kaip tik kartėlį ir abejingumą, surizgusius į vieną neatnarpaliojamą mazgą. Bet Kastancija buvo kantri ir taktiška, ir net neparodė savo nustebimo, ir Barvainis su gilia padėka įvertino tuos jos būdo bruožus. Ji tik glostė jo pečius ir kaklą ir sakė: „Kvailutis". O jis murmėjo: „Aš ne kvailutis, o didelis kvailys". Paskui jis užmigo ir miegojo kietu miegu iki pat ryto, o prabudęs ne iš karto susigaudė, kur esąs.

Į ligoninę jiedu išėjo drauge — Barvainis ir Boreikaitė. Beklampojant jiems siaura gatvyte, tarp daržų, kuriuose šeimininkavo ruduo, Barvainiui pasirodė, kad niekur kitur jis niekada ir negyveno, kad visos ankstyvesnės jo dienos prabėgo čia, su Kastancija ir nudžiūvusiais saulėgrąžų stagarais patvoriuose. O Viktorija, namelis Pušų gatvės gale, net Nijolė ir Gedukas pasislėpė kažkur tankiame rūke, kuris nuo jo vis tolo ir tolo, nerealus ir nepermatomas, ir Barvainiui darėsi lengviau ir lengviau. Eidamas pro Žaliąjį tiltą, jis suprato, kad galės jau gyventi ir be Viktorijos. Tačiau tai buvo tik tuščios iliuzijos: vos jis su Kastancija įžengė į ligoninės kiemą, kai aštrus skausmas sugniaužė jo krūtinę, skausmas ne fizinis, bet juo baisesnis. Ir dabar jis galvojo tik viena: vėl susitikti su Viktorija, vėl susitaikinti, vėl būti su ja...

Bet iki pietų buvo dar toli, o darbo daug, ir jis įsikabino į darbą kaip skęstantis į gelbėjimo ratą, tačiau akiratyje nesimatė jokio laivo.

X

Viktorija po tokio netikėto ir staigaus išsiskyrimo su vy

JONAS KRIŠČIŪNAS

Vytauto Alanto

ROMANAS „TARP DVIEJŲ GYVENIMŲ"

2.

Palikta pasauta koja ir Žerebcovo išniekinta Rūta atranda ūkvedis Mikas Genys, kaip buvės šaulių būrio vadas besislapstąs miške ir nugabena ją į partizanų stovyklą. Naktį, kai Paberžių miškai šventė savo pergales šventę Bėrelio smukleje, draugų padedamas Mikas, vaidindamas girtą milicininką, nugirdo Domo sargybinius, emvedistus, nuodingu šamarlaku ir išvagia Domą, ir Domas taip pat atsiranda partizanų stovykloje.

Nuo čia ir prasideda antrasis gyvenimas. Gyvenimas partizano, gyvenimas nelygios kovos, aršus ir kietas, gelbstint tik vieną ir vieninteliį vertybę — savo gyvybę. Išlikti ir būti — reiškia kovoti, nebūti ir žūti — reiškia pasiduoti. Ir visi kiti partizanai, atsiradę toje stovykloje, buvo atvesti tos pačios logikos ir jausmų. Tik veliau, gyvenant bendroje stovykloje, formavosi naujos, platesnės idėjos ir idealai, nes sureštas pavienis skausmas išsiplėtė į apylinkės žmonių skausmą ir dar vėliau į didį, širdy netelpantį, tautos skausmą.

Ir tokiu Vytautas Alantas, per 462 savo romano puslapius, veda skaitytoją nuotykingais, rizikos ir drąsos pilnais, partizanų, laisvės brolių, keliais išryškindamas Lietuvos okupantų ir vietinių komunistų niekšybes ir veda toi, kol tie niekšai žūsta vienas po kito tiesioginės ir netiesioginės partizanų kovos pasekoje.

Knyga baigiama nuostabiu Paberžių miško mūšio aprašymu, kuriuo Alantui galėtų pavydėti kiekvienas generalinio štabo karininkas. Mūšyje žūsta pats emvedistų vadas pulk. Šuvalovas ir jo emvadistai pasitraukia pralaimėję. Bet šiame mūšyje taip pat žūsta daugybė partizanų, jų tarpe Domo sesuo Rūta, karžygiškai gindama bunkerį su kulkosvaidžiu rankose, taip pat kun. Svyras ir daktaras Žiogrys. Ir tie, kurie liko, dabar buvo perrištomis rankomis, raiščiais apvyniotomis galvomis ar sužeistomis kojomis. Jie buvo laimėję tik dalinę kovą ir tik su daliniu priešu, bet tai buvo jų atsakymas už pralietą kraują, už sudegintus namus. . .

Įvertinimas ir kritika.

Šia nauja savo knyga Vytautas Alantas dar kartą įrodė, kaip ir Pragaro Pašvaistėm, kad jis yra literatūrinio žodžio meisteris ir savo kūryboje yra pajėgus, nepalyginamas ir plataus diapozono rašytojas. Kompozicijos atžvilgiu romanas yra tobulas ir nuosekliai išvystytas nuo pradžios iki galo. Temos plotis ir gylis nekliudė Alantui surasti rėmus, kuriuose jo veikėjai jaučiasi laisvai ir partizaninių Lietuvos kovų vaizdas pateiktas pakankamai natūralus. Politinės, istorinės, socialinės, tautinės, religinės ir psichologinės idėjos ir problemos, įnuotos į veikėjų lūpas, literatūriškai išreikštos spalvingai, gyvai ir įdomiai. Labai mažai mums pažįstamas partizanų gyvenimas ir kovos. Alanto gerai išstudijuotos, iš visų galimų šaltinių, ir knygoje pavaizduotos įtikinamai ir gana realiai. Tai istoriniai lietuviškos realybės ir nuostabios rašytojo vaizduotės kūrybinė sintetika. Pagrindinės ir antraeilinės intrigos ir situacijos yra natūralios, augštos įtampos ir išeitys gudrios, bet neatrodo dirbtinos ar neįtikėtinos. Kaip ir kitų Alanto knygų, taip ir „Tarp dviejų gyvenimų" stilius lietuviškai moderniškas, savas ir literatūriškai delikatnus. Apie Vytauto Alanto stilių Amerikos literatūros kritikai galėtų pasakyti „Written in a style that bleeded the vernacular with the literary".

Svarbiausiųjų romano veikėjų charakteristikos — partizanų vado Domo Radvilos, jo sesers Rūtos Radvilaitės ir žmonos Ados, jo pavaduotojo Miko Banio ir jo mylimosios Aneliutės, o taip pat ir skeptiškojo kapitono Petro Nausėdos, daktaro Žiogrio, profesoriaus Bruzgailos, kunigo svyro, poetiškos sielos jaunuolio Varnelėšos, davatkos Mares ir kitų yra įtikinančios, savaimingos, individualinės ir išoriškai ir psichiškai išraiškios. Ir tai nenuostabu, nes Vytauto Alanto veikėjai yra ne bendrinės, plokščios ir bespalvės figūros, bet daugumoje gyvos, individualinės, intelektualinės sielos, sprendžiančios gyvas savo gyvenimo ir tautos problemas iš savų aspektų, savomis spalvomis, savo psichinių impulsų ar paskatų vedinos.

Lietuviškųjų niekšų tipai — Niurkos, Darmojiedovo, Žvangausko, jo žmonos Liusės ir Aušrio — be perdėjimo tikri— visai tokie, kokius matėme pirmosios Lietuvos okupacijos valsčių ir apskričių Vykdomosiose komitetuose — niekšingi, klastingi, savo brolių edikai, įdavinėtojai ir išgamos. Rusiškųjų okupantų — emvedistų tipai — pulk. Šuvalovo, jo žmonos Vieros, būrio vado leitenanto Žerebcovo ir tardytojų Dorgorukovo, Zarino ir Skvorcovo — visai natūralūs ir bolševikiškai tikri. Ir nuostabus buvo Vytautas Alantas planuodamas jų veiksmus ir įduodamas jiems tikrai bolševikiškus žodžius.

Knygos kalba, kaip retai, yra pasigėrėtinai gera ir turtinga. Nors Vytautas Alantas yra augštaitis, romanas parašytas literatūrine, bendrine kalba. Jo frazės gyvos ir vaizdžios, kartais riebios ir sarkastiškos, kartais degančios ir liepsnojančios. Malonu paminėti, kad Vytautas Alantas išsiveržia visiškai be internacionalinio žodyno perlų, kurių tokia aibė randama kitų rašytojų, pav. Jurgio Gliaudos, kūriniuose.

Vaizdumo dėlei jis vartoja kai kuriuos rečiau vartojamus žodžius, kaip vambra — užčiaupk savo vambrą, atgeruoti — pasirodė nuo pamiškės atgeruojąs vyriškis, klišinti — šlubis nukišino paskui Aušrį, nusirepečkoti — jei nespėsi nusirepečkoti nuo stogo, kulka nukelsiu, vaidalas — tai buvo kažkoks nerealus vaidalas ir daugelį kitų, tačiau jie yra lengvai suprantami frazėje ar sakinyje.

Idėžiškai knyga yra stipriai atremta į senuosius ir Nepriklausomos Lietuvos idealus ir dėl to ji žaves lietuvišką skaitytoją, seną ir jauną, šiandien ir ateityje. Tai lietuviškas „Gone with the wind", kuris kartų kartoms kalbės ugningomis partizanų širdimis kaip Lietuvą reikia mylėti.

Smulkmenų, kurias scholastikas kritikas rastų šioje knygoje, pritaikęs senąsias ir apdulkėjusias kritikos dogmas, aš neieškojau ir dėl to jų nekeliu. Jei ši Alanto knyga būtų išversta į anglų kalbą, kiekvienas amerikietis kritikas pasakytų tai yra „a brilliant work". Gėlelė, kurią Vytautas Alantas padėjo ant partizanų kapų, tegul jiems žydi amžinai.

J. Kriščiūnas.

KULTŪRINĖ KRONIKA

V. MYKOLAITIS PUTINAS PERDIRBINĖJA „SUKILĖLIUS"

Komunistams nepatinka, kad „Sukilėliuose" nepalankiai atsiliepiama apie caro žandarus.

V. Mykolaičiui - Putinui parašius pirmąjį „Sukilėlių" tomą, kuris buvo skubiai lietuvių išpirktas, Lietuvos okupantui užvirė kraujas, — kaip tai galima, kad rusai, Lietuvos okupantai, atseit — ir Lietuvos ponai, taip žiauriai pavaizduoti? Kaip gali pavergtasis taip įžeidinėti poną pavergėją? Ir, bendrai, kaip galima taip žeminti „pranašiausią", pirmaujančią „revoliucinę tautą"? Kaip galima taip nepagarbiai kalbėti apie rusą?! Todėl tuo jau nuimta jau paruošta „Sukilėlių" premjera, nors ji kaštavo pusę metų antuziastingo viso operos kolektyvo darbo ir daugtūkstančių rublių išlaidų.

Bet dar prieš tai, iki okupantas rusas spejo „Sukilėlius" peržiūrėti, su rašytoju Putinu „Tėvynės balso" redaktoriai, nenumatydami Maskvos sprendimo, padarė pasikalbėjimą apie to limesnį rašytojo darbą. Pasikalbėjimo metu **V. Mykolaitis - Putinas papasakojo, kad antrą „Sukilėlių" tomą jis jau yra parašęs ir kad jau pradėjo ruošti trečiąjį tomą.** Tai buvo prieš maždaug dvejus metus. Po to, kai rusai „Sukilėlius" percenzūravo ir neleido statyti „Sukilėlių" operos, apie „Sukilėlius" įsiviešpatavo nyki tyla. Dvejus metus „Sukilėliai" neprisiminti nė vienu žodžiu.

Bet, štai, dabar vėl „Tėvynės balsas" pranešė, kad **V. Mykolaitis - Putinas „rašo ant rajų „Sukilėlių" tomą"...** Tai gi, pirma buvo parašyta, kad antrasis tomas jau parašytas ir pradėtas rašyti trečiasis tomas, o dabar vėl rašomas antrasis, ne trečiasis, tomas...

Ką tas galį reikšti? — Tegali būti tiktai vienas atsakymas: Rašytoją privertė „Sukilėlius" perdirbti. Taip, kaip buvo parašytas antrasis tomas, taip okupantui nepriimtina... Rusą okupantą pavergtas lietuvis turi gerbti! Teisybės apie rusą imperialistą, okupantą ir kolonialistą, nuvusį ir dabartinį, rašyti negalima! Reikia pagarbiai rašyti!.. Tokia yra sovietijoje rašytojo kūrybos laisvė...

MES NEŠĖME LAISVĘ

Tokiu pavadinimu yra išleista Lietuvos kariuomenės kūrėjo - savanorio, nepriklausomybės kovų dalyvio P. K. Pleskevičiaus atsiminimų knyga, 134 puslapių. Autorius, P. Pleskevičius, laisvės kovų karo invalidas, nedarbingas žmogus. Knygutė užsisakoma adresu: P. K. Pleskevičius, 220 Emerald Str., North Hamilton, Ont., Canada.

● **Dail. V. Vizgirdos** meno paroda Chicagoje, Čiurlionio galerijoje, atidaryta bal. 15 d. Išstatyta 40 aliejinės tapybos darbų.

● **Pr. Naujokaitis** parašė romaną „Įlūžę tiltai".

IŠLEISTA LABAI GERA IR NAUDINGA KNYGA LIETUVAI

Lietuvių veteranų sąjunga „Ramovė" išleido K. R. Jurgėlos knygą apie Žalgirio mūšį angliškai, pavadintą **TANNENBERG**. Tai yra puikus leidinys, kokių reta. Tai gera informacija apie Lietuvą.

Leidinys vertingas dideliu savo vaizdumu: daug iliustracijų, kurios aiškiai kalba už Lietuvą; ypač gi puikūs žemėlapiai, kurie duoda tikrą vakarinės Lietuvos sričių supratimą, nors aiškus ir visos Lietuvos vaizdas.

Po Čikagos parodos, kur Lietuva buvo visiškai sunaikinta ir suniekinta, šiame leidinyje randi jau Lietuvos vardą išrašytą per visas Lietuvos žemes. Be to, čia randi nurodytas gyvenantas sritis ir žymesnių lietuvių tautos genčių — prūsų, galindų, suduvių kuriuos kaimynai arba sunaikino, arba žymiai apnaikino. Anglas skaitytojas vis vien gaus supratimą, kas yra lietuviai, kur jie gyveno, kokias sritis užėmė, nors darbas skirtas vienam Žalgirio mūšiui būdinti.

Už šį leidinį reikia pagirti p. Jurgėlą ir „Ramovę", nes tai yra labai naudingas leidinys, ypač — šiais laikais. Iš šio leidinio galės dasimokyti apie Lietuvą ir tie mūsų inteligentai, kurie nepakankamai pramoko ne priklausomybės laikų mokyklose. . .

AUGŠČIAUSIOSE ĮSTAIGŲ PAREIGOSE

Rašytojų pirmininkas rašyt. E. Mieželaitis, Lietuvos kinematografijos pirmininkas rašytojas J. Baltušis, lietuvių akademinio dramos teatro dir. P. Treinys, to teatro vyr. režisierius J. Rudzinskas, Panevėžio dramos teatro vyr. režisierius J. Miltinis, Lietuvos kino studijos dir. J. Lozoraitis, Konservatorijos dir. J. Karnavičius, Dailės muzėjaus dir. dail. P. Gudynas. Būtų gerai, jeigu ne okupacija.

DAILĖS MUZĖJUS VILNIUJE

direktoriaus dail. P. Gudyno pareiškimu, turi 60,000 eksponatų, kurių dauguma sukrauta sandėliuose, nes jiems išstatyti nepakanka salių. Dalį eksponatų todėl muzėjus perkėlė į Paveikslų galeriją. Be to, taikomojo meno ir kaikurie grafikos dalykai yra papildomose muzėjaus patalpose Gorkio gatvės pradžioje. Muzejus per metus suruošia 10—12 parodų, maždaug kas mėnuo po parodą. Muzėjų kasmet aplanko apie 150 tūkst. žmonių.

MONTREALY GERAI ĮVERTINTAS LIETUVIS DAILININKAS

Montrelio dailės muzėjuje— The Museum of Fine Arts — atidaryta metine pavasarinė meno paroda, kurioje dalyvauja daugelis įvairių pakraipų dailininkų ne tiktai iš Kanados, bet ir iš kitų šalių.

Šioje parodoje, kaip jau buvo rašyta, dalyvauja ir lietuvis dailininkas Stan Arkauskas, kurio meno darbai jury komisijos augštai įvertinti: du pokūriniai išrinkti į muzėjaus rinkinį. Stan Arkauskas yra vienas iš trijų, kurio du darbus įsigijo Montrealio dailės muzejus. Kiti du, kurių kūriniai atrinkti į muzėjaus fondą, yra Henriette Fauteux - Matte ir Monique Charbonneau.

Staro meno kritikas Robert Ayre Stan Arkauską vertina kaip futuristinės pakraipos atstovą.

UŽ GERIAUSIAI APIPAVIDALINTAS KNYGAS

pirmo laipsnio diplomai paskirti dail. V. Jurkūnui už Žemaitės „Rudens vakaro" ilustracijas ir apipavidalinimą, dailininkui S. Krasauskui už J. Marcinkevičiaus „Kraujas ir pelenai" ir A. Venclovos „Gimimo diena", dail. V. Valiui už E. Mieželaičio „Brolišk poemos" antrąją laidą, dail. A. Makūnaitei, V. Bacėnui, R. Gabrėnaitei ir B. Demkutei už vaikų knygą. Kiti dailininkai gavo mažesnes premijas.

LIETUVOJE IŠLEISTOS KNYGOS

Paskutiniu metu yra išleistos dvi stambios knygos: J. Jurginio apie lietuvių metą ir A. Žmuidzinavičiaus atsiminimai „Paletė ir gyvenimas". Abu leidiniai po penketą šimtų puslapių, abu iliustruoti, dalis ilustracijų padaryta spalvomis. Labai gaila, kad A. Žmuidzinavičius atsiminimuose beveik nieko nerašo apie menį ir apie menininkus, ir apsiriboja šiaip sau pasipasakojimu.

● **Komp. Vl. Jakubėnas** balandžio 15 d. Brooklyne dirigavo Symphony in the Aire orkestrą, kuris koncerto metu išpildė Vl. Jakubėno suitą „Miško šventė", pačiam kompozitoriui diriguojant.

● **Dr. P. Padalis** nusikėlė profesoriauti į Phoenix, Ariz.

● **Dail. W. J. Vitkus** už paveikslą „Varlių prūdas" Long Island Meno Lygos galerijoje išstatytą, laimėjo garbės premiją.

● **Antanas Gustaitis,** poetas humoristas, pradėjo studijuoti chemiją.

---

ru grįžo taip pat lyg girta ir apsvaigusi. Jos įtūžimą lyg ranka nuėmė; įėjusi į priebutį ir įsisąmoninusi, kad įvyko kažkas negera, ji tučtuojau išbėgo į gatvę ir panoro vytis vyrą; bet jo jau nebebuvo.

„Kokia aš beprotė, kokia aš beprotė", — kartojo sau Viktorija gal keliasdešimt kartų; tie žodžiai pavirto tartum kažkokiu svarsčiu, turinčiu grąžinti jos pusiausvyrą.

Taip, iš tikro, kas gi įvyko? O svarbiausia, kodėl gi taip įvyko? Į pastarąjį klausimą Viktorija sau nepajėgė atsakyti.

Diena bėgo įprasta vaga — Viktorija pavalgydino Nijolę, į pavakarę nuėjo su ja į darželį atsiimti sūnaus, tačiau dar negalėjo nurimti. Nijolė lyg tyčia net nepaklausė, kurgi yra tėvelis, ir Viktorija visą laiką drebėjo, kad štai duktė ims ir paklaus, o ji, motina, tuėrs meluoti. Viktorijai net atrodė, kad Nijolė viską žino: aišku, tai buvo nesąmonė, bet ne tokia nerealiai mintis kankino Barvainienę.

Nakties tamsoje Viktorijos mintys tebebuvo dar juodos, tačiau ji suprato, kad tai jau tik nuovargis nuo tos jausmų įtampos. Dabar ji galėjo pagalvoti ir blaiviau; o kadangi įkyrių minčių nuvaryti nepajėgė, tad ir ėmė jas analizuoti labo ratoriniu kruopštumu.

„Mano melas paaiškėjo, štai kodėl aš įtūžau. Tur būt, niekas taip nesupykina žmogaus, kaip jo nuosavas melas, iškilęs aikštėn".

Lovytėse miegojo vaikai; ritmiškas jų kvėpavimas ėmė Viktoriją veikti raminamai. Pro neuždangstytus langus krito ant sienų blyškus šviesos pluoštas; tai irgi ją ramino.

„Juk visa faktiškai kilo dėl nieko. Tomą graužė pavydas; aš gi dar pamelavau. Ar jo pavydas buvo pagrįstas? Ne. Nieko juk neatsitiko."

Ji užmerkė akis, bandydama užmigti, ir tuo pat metu prisiminė vyrą. Kur jis dabar? Ir kodėl jai visai nerūpi, kad jo nėra čia, šalia jos? Viktorija stengėsi prisiminti savo jausmus Tomui anksčiau. Ar ji seniau pavydėdavo? Žinoma, nors nebūdavo jokio pagrindo įtarinėjimams. O gal taip tik jai dabar atrodo? Gal ji niekada nebuvo mylėjusi savo vyro? Gal tai buvo ne meilė, o paprastas draugiškumas ar prisirišimas?

„Taip mąstant galima išeiti iš proto. Aš ir esu išprotėjusi. Normali moteris taip nesielgtų".

Miegas jos dar neėmė. Vaikai tyliai šniokštavo.

„Hm, nieko neįvyko... O vis dėlto įvyko daug kas... Aš nemyliu Tomo, jo artumas man nemalonus. Aš tur būt, nemyliu jo seniai, seniai, tik anksčiau apie tai negalvodavau, ir viskas. Dabar gi galvoju, štai koks skirtumas".

Ir ji užmigo. Sapnavo kad šalia jos Tomas; štai jis apkabina ir glaudžiasi prie peties.

— „Ne!" — šuktelėjo ji ir pabudo; Tomo šalia nebuvo. Pabudo Gedukas ir ėmė verkti. Viktorija pasikėlė iš lovos ir nuėjo prie jo.

— Mama čia, — tarė Viktorija. — Miegok, Geduti, miegok.

— Tėtė irgi čia? — paklausė Gedukas.

Viktorija išsižiojo, norėdama pasakyti „taip", tačiau žodelytis įstrigo jos burnoje. Blyškaus mėnulio atspindy ji matė dideles ir pasitikinčias berniuko akis; vaikas dar šventai tiki tuo, ką jam sako mama.

— Miegok, Geduti, miegok, — pakartojo Viktorija; ir štai dabar ji panorėjo, kad Tomas būtų taip pat šiame kambaryje. Viešpatie, juk jis vis dėlto myli savo vaikus!

„Jis niekada nerodydavo savo jausmų vaikams, jis tarytum varžydavosi savo jausmų; bet užtekdavo pakilti sūnaus ar dukters temperatūrai — ir visa tai, ką jis slėpdavo, išnykdavo. Jis drebėdavo dėl jų, drebėdavo ne mažiau kaip aš".

— Tėtė irgi čia? — pakartojo Gedukas.

— Ne, bet tėtė greit grįš.

— Tėtė budi?

— Tėtė greit grįš.

Viktorija vėl nemokėjo sumeluoti vaikui ir pasakyti, kad tėtė budi, nors vaikas net neįsivaizdavo, kas yra budėjimas.

— Labanakt, mamyte, — murmtelėjo nusiraminęs berniukas. Jo akys vėl užsimerkė; vėl ritmingas jo kvėpavimas susiliejo su Nijolės kvėpavimu.

„O jeigu Tomas negrįš? Ne, kurgi jis dėsis! Bet kaip mes galėsime gyventi vienoje pastogėje po tų ginčų, po tos kvailos istorijos, kurią aš iškrėčiau gatvėj? Ne, ne, aš turiu iš pat ryto jo atsiprašyti. Iš pat ryto? Bet skyriuje kaip tik vizitacija, Adomėnas liepė būtinai į ją ateiti. Gal išbėgsiu darbo metu? Gal ir bus geriau išbėgti darbo metu!"

Vėl užmigdama Viktorija betgi spėjo suabejoti, ar tokia jau čia įvyko katastrofa, dėl kurios strimagalviais reiktų bėgti atsiprašinėti vyrą. Pagaliau ar jis taip jau visiškai nekaltas? Ir iš viso, kodėl atsiprašinėti? Tebuvo šeimyninis kivirčas, ir tiek. . .

Visas priešpietis buvo kupinas, kaip ir kasdien, įtempto ligoninės darbo. Viktorija apie vyrą neturėjo laiko ir pagalvoti. Kažkurią laisvesnę akimirką jai toptelėjo, kad ji nepaliiko Nijolei pietų, bet tuoj vėl nusiramino, atsiminusi paslaugią kaimynę. Ligoniai buvo sunkūs ir — kaip sako gydytojai — „įdomūs". Viktorijai dabar rodesi, kad ji nėra net ragavusi medicinos, kad visa ji pradeda iš naujo. Jai buvo net nuostabu, kad jos naujieji kolegos išgirsta ūžesius ten, kur ji tegirdi paprastus širdies tonus, arba kaip jie prašiuopia bluzną, nors ji tejaučia tik odos ir riebalų sluogsnį po savo pirštais. Kartais jai dingtelėdavo, kad ir kiti gydytojai nieko ne nusimano, tačiau tuojau mintyse ji šyptelėdavo iš tokių neprigrįstų savo įtarimų.

Ir štai, pasibaigus bendrajai vizitacijai, ji liko prie ligonio lovos viena. Gydytojų būrelis, supąs Adomėną ir skyriaus vedėją, išsiskirstė po palatas. Adomėnas nuėjo, matyt, į savo kabinetą, ir Viktorija pagalvojo, kad jam gal derėjo tarti jai nors porą žodžių, tegu ir visai nereikšmingų; jai pasirodė, kad Adomėnas neatkreipė į ją jokio dėmesio, gal net nepastebėjo, ir toji mintis žaidė jos savimylą.

„Kokia aš juokinga! Atrodo, lyg imčiau jausti Adomėnui kažką..." Šiaip ar taip, jo ausys buvo aiškiai per didelės, ir Viktorija žinojo, kad jos ramybei iš Adomėno pusės joks pavojus negresia.

— Daktarę kviečia skyriaus vedėja! — sesers balsas su skambėjo taip netikėtai, kad Viktorija net krūptelėjo.

„Ko gi vedėja iš manęs nori? Gal pavest ligonių? Bet aš juk dar nemoku savarankiškai dirbti". O pagaliau lai būna, kas turi būti. Viktorija nemėgo skyriaus vedėjos jos sauso ir oficialaus tono, tačiau tuoj išėjo iš palatos ir nuėjo pas ją. Šiaip ar taip, lai viskas išaiškėja kuo greičiau!

Bus daugiau.

MONTREAL

STUDENTĄ JONĄ VILIMĄ

sulaukusį 21 amžiaus metus, pa sveikinti, tėvelių namuose, bu vo susirinkę apie 40 asmenų Montrealio grazaus lietuviško jo jaunimo. „Tauro" vard- so lenizantą sveikino Tėv. J. Bo revičius ir įteike atminčiai Vl. Vijeikio „Lietuva — mūsų tė vų žemė". Jonas Vilimas Mont realio kolonijoje yra žinomas kaip puikus jaunuolis, aktyvus ir gabus mūsų sporto krabo na rys ir sąmoningas lietuvis.

Velykų švenčių proga AV suaukota parapijos reikalams 439.41 dol. ir gėlėms 153.50 dol.

AUGUSTINAS MYLĖ

lietuvių prekybos bendrovės ats tovas, pakeitė butą. Naujas jo adresas yra: 37— 5th Avenue, Verdun, tel. PO 7-4530. Drau ge pranešama, kad yra gautas didelis pasirinkimas medžiagų dėl siuntinių namiškiams..

RUOŠIAMAS VAKARAS - KONCERTAS

Aušros Vartų parapijos cho ras balandžio 22 dieną Aušros Vartų salėje ruošia metinį va karą - koncertą, kurio progra ma bus įvairi ir labai įdomi: vy rų ir mišrūs chorai, oktetas, kvartetas ir solo dainos. Be to veiks bufetas ir bus šokiai. Cho ras apie tai praneša ir visus montrealiečius kviečia atsilan kyti.

KULINARIJOS KURSAI

N. P. M. Marijos Seserų vie nuolyno patalpose Marijos Sambūrio mergaičių vardu or ganizuoti Kulinarijos kursai tę siami ir susilaukia vis didesnio kursantų skaičiaus. Ypatingai kursančių buvo gausu priešve lykinėj pamokoj, kai buvo de monstruojami velykiniai lietu viški valgiai. Kursų vedėjų p. p. Šipelienės ir Rukšėnienės dė ka ne vienas velykinis šių metų stalas pasipuošė naujais val giais.

● **Miesto** biudžetas šiemet apie 10 mil. dol. didesnis negu per nai kad buvo, ir sudaro 146, 952,285 dol. Miesto nekilnoja masis turtas įvertintas 4 miliar dais dolerių.

● **Iš aerodromo** praėjusiais me tais išskrido 39,456 lėktuvai, kurie išvežė 2,137,687 kelei vius. Montrealio aerodromas yra didžiausias po New Yorko.

● **Susituokė** Šv. Kazimiero baž nyčioje p. Juzuliaitis su p. Jas mine.

● **Montrealio** miesto autobusų vairuotojai dabar gauna po 1.91 ct. už darbo valandą. Da bar jie miesto savivaldybei įtei kė prašymą pakelti atlyginimą 20 ct. už darbo valandą.

● **Sensaciją** paskelbė spauda, esą paskutiniojo rusų caro Ni kalojaus antrojo duktė Anasta zija Romanova Montrealy su imta už elgetavimą. Ligšiol bu vo žinoma, kad caras su žmona ir vaikais buvo bolševikų išžu dyti.

● **Miesto majoras** p. Drapeau gavęs iš Quebeco provincijos vyriausybės patvirtinimą pro jekto, kad rinkimams turi būti sudaryti sąrašai pagal specia lius registracijos lakštus, ku riuose turi būti rinkimo atvaiz das.

● **400 asmenų,** nepriklausančių jokiai tikybai, padavė vyriausy bei pareiškimą, kad būtų atida ryta mokykla, kurioje nebūtų mokoma tikybos.

DOminic 6-0470 W. Theraux
LASALLE HARDWARE
ĮRANKIAI — CIL DAŽAI — NAMŲ REIKMENYS.
Dažų problemas paveskite mums.
7688 Edward St. LaSalle.

EDMONTON, Alta.

GAL MES GERIAU PASITVARKYSIME

P. *Eglio priminimas* mums kaikurių mūsų kolonijos trūku mų čia sutiktas nemažais ko mentarais, ypač kaikieno. Žino ma, pirmoje eilėje tų, kas pasi juto tiesiogiai paliesti. Kaikas pyksta. Bet ar pykčiui yra pa *grindo?*

P. Eigelio nurodyti du esmi niai mūsų kolonijos trūkumai: neturime lietuviškos mokyklos, kai tokias mokyklas turi daug mažesnės už mūsų edmontoniš kę kolonijos, kaip Ottawos, Win dsoro. Ar mes negalime, kaip ir kitos kolonijos, turėti šešta dieninę mokyklą? — Galime tu rėti, tiktai reikia šiokių tokių pastangų. Gi be pastangų nie kas nesidaro. Tat ar yra geras toks priminimas šio trūkumo? — Žinoma, geras.

Kitas priminimas — mūsų vaikai turėtų būti, kitų koloni jų pavyzdžiu, kateihizuojami lietuviškai. Ar tai blogas primi nimas? — Geras. Gal negali mas įvykdyti? Ne, galimas. Tat ar dėl to yra pagrindo pykti už priminimą? — Kas teisinga ir gera, visado naudinga pri minti. Kai čia buvo kun. Jurk šas, pastatėme kolonijai namus, turėjome chorą puikų, ir mū sų gyvenimas kitaip atrodė. Ga lėjome gi visa tai padaryti. Tai, ar dabar sunykome Anaiptol. Reikia tiktai iniciatyvos ir šiek tiek pastangų. Nes niekas savai me nesidaro.

Todėl, malonūs tautiečiai, vietoje to, kad pyktumės, įgy vendinkime primiimus ir bus tai gražiausis pasitarnavimas ne tiktai mūsų gražiai koloni jai bet ir pasitarnavimas tiesai o tiesa turi pirmenybę prieš vis ką. **Kaimynas farmeris.**

VANCOUVER, B.C.

VANCOUVERIO LIETUVIAI TAUTOS FONDUI

aukojo po 15 dol.: J. Macijaus kas, P. Vilenčikas, J. Karto čius; 12 dol. J. Sakalauskas; po 10 dol.: P. Dainius, K. Skrinskas; 8 dol. K. Vanagas; po 5 dol.: A. Smilgis, J. Urbo nas, T. Kratauskienė, A. Sta lionis, P. Stalionis, J. Raudo nis, E. Smilgis, K. Miniota, S. Nakvosas, A. Baronienė, J. Du dėnas, G. Dieckus; po 3 dol.: B. Radzevičius, B. Vileita; po 2 dol.: E Maciulaitis, J. Gui binas, Pr. Jukna, A. Smitienė, Z. Kauliene, F. Skrinskas, S. Stanulienė, E. Gumbelevičius, O. Kazlauskienė, R. Priekšai tis, M. Artimavičius, M. Gre ater, Baladis, J. Česiūnas, V. Ašmonas; po 1 dol.: A. Negra žis, A. Skabeikienė, Z. Staniš kienė.

Viso suaukota 184 dol., ku rie pasiųsti M. Anyso vardu T. Fondo atstovybei Kanadoje. Ta proga reiškiame didelę pa dėką visiems geraširdžiams au kotojams.

Su pagarba.
K. Skrinskas.
Tautos Fondo Įgaliotinis.

SUDBURY, Ont.

● **St. Krivickas** su žmona tuoj po atvelykio, iš New Yorko laivu išvyksta į Vokietiją atos togų. Iš anksto, Vokietijoje iš sinuomavo mašiną, kad per tru mpesnį laiką galėtų aplankyti daugiau vietovių ir įdomiau pra leistų atostogas. Laimingos ke lionės.

PAGRINDINIS RYTŲ — VAKARŲ KOVOS LAUKAS

Vasario 16-19 dd. Washing tone įvyko Amerikos - Vokieti jos konferencija, globojama *American Council of Germany.* Iš Vokietijos į konferenciją at vyko užs. r-lų min. v. Brentano vadovaujama delegacija. Kon ferencija svarstė ir Rytų Euro pos problemas. Joje dalyvavo ir Pavergtųjų Seimo atstovai. Po konferencijos vienas iš vo kiečių delegacijos narių, žino mas V. Vokietijos politikas ir Bundestago narys v. Gutten riaus atvaizdu ir aprašomųjų vie vietų, kuriose vyko lietuvių kovos su lenkais, žemėlapiu. Viršelis ir vinjetės Alg. Ttrum picko.

DĖMESIO TAUTIEČIAI!
SIUNTINIAMS LIETUVON
urmo kainomis
(30—40% žemiau rinkos kainų)
Importuojame iš Anglijos
didžiausį pasirinkimą geriausių **angliškų vilnonių medžiagų** vyriškiems ir moteriškiems kostiumams ir suknelėms.
Turime didžiulį pasirinkimą vilnonių, kašmiro ir šilk. skarelių.
Inpilų, paklodžių ir užvalkalų medžiagos.
Didelis pasirinkimas vyriškų, moteriškų ir vaikiškų apatinių ir viršutinių baltinių, **megztukų** ir kitų medžiagų.
Ateikite ir įsitikinkite, kad čia perkant sutaupysite.
Priimame užsakymus vyriškiems ir moteriškiems kostiumams ir paltams.
CH. KAUFMANAS
Buv. Audinių fabriko Litex Kaune vedėjas.
Kaufman's Woollens & Textiles
Wholesale and Retail
3997 ST. LAWRENCE BVD. TEL. VIctor 2-5319

PADĖKOS

Per šio laikraščio skiltis no riu išreikšti viešą padėką vi siems, suteikusiems man didelę moralinę ir materialinę para mą, sąryšyje su įvykiais Mask vos burmistro lankymosi pro ga, Niagara Falls.

Buvau labai maloniai sujau dintas ir nuteiktas tokiu grei tu ir plačiu reagavimu. Nesijau čiu, kad būčiau vertas tokio didelio įvertinimo. Esu gavęs laiškų iš tolimų Kanados ir Amerikos vietų. Esu gavęs sim bolinę dovaną per p. Sakavi čius iš V. Vokietijos, iš vieno vokiečio advokato.

Čia nėra įmanoma išvardinti visi, prisidėję prie bylos laimė jimo vienokiu ar kitokiu būdu.

Pirmiausia noriu padėkoti iniciatoriams ir šiai bylai vesti *sudaryto komiteto nariams:* p. J. Matulioniui, kun. P. Ažuba liui, p. J. Simanavičiui, p. Dr. Sungailai, p. Sakalui, p. A. Rinkūnui, dail. Fauteniui, p. V. Aušrotai.

Šio komtetio narių pastan gomis šiai bylai vesti buvo gau tas vienas iš geriausių Kanados advokatų p. A. Maloney, M. berg padarė vizitą Pavergtųjų Seimui ir turėjo su Pav. Seimo atstovais pasitarimą. Aiškėjo, kad Vakarai šiuo metu nemato realių galimybių nei Vokietijai sujungti, nei centro ir Rytų Eu ropai iš sovietinės priespaudos išvaduoti. Tačiau, kadangi Eu ropos problemų vienoks ar ki toks sprendimas yra lemiančios reikšmės visai tarptautinei rai dai, Europa buvo ir bus pagrin dinis Rytų - Vakarų kovos lau kas. Pasitarime ypač buvo pa brėžtas Vokietijos ir Centro bei Rytų Europos valstybių prob lemų glaudus ryšys. **Kr.**

● **Skulpt. J. Mikėnas,** sulaukęs 60 metų amžiaus, buvo mėne siui išvykęs į jo mėgstamą Egiptą. Savo įspūdžius, sugrį žęs į Vilnių, papasakojo daili ninkams.

Dėkoju P., kuriam tenka mano didžiau sia padėka. Bylos reikalu jis lankėsi net kelis kartus Niaga ra Falls ir mielai napaėme už bylos vedimą.

Dėkoju savo parapijos kle bonui, *Tevui B. Mikalauskui ir* Niagara pusiasalio tautiečiams, parėmusiems mane per St. Cat harines ir Welland o bendruo menių valdybas. Gaila, neturiu aukavusiųjų pavardžių.

Dėkoju Niagara pusiasalio *Ramovėnams už gražų albumą* ir už Ramovėnų vėliavos pa šventinimo Akto kopiją su spe cialiu įrašu.

Dėkoju Hamiltono tautie čiams, aukavusiems per Hamil tono B-nės Valdybą, kurių pa vardžių taip pat negaliu išvar dinti, neturėdamas aukavusių jų sąrašo.

Dėkoju taip pat visiems tau tiečiams, parėmusiems ma ne per Toronto B-nės Valdybą: p. J. Matulioniui, kun. P. Ažuba liui, kun. B. Pacevičiui, tėvams Pranciškonams, Vilniečių S-gai, p. j. Stonkui, p. B. Ston kui, p. J. Morkūnui, p. J. Ber senui, p. Vaitkevičiui, p. A. *Kuzmarkiui, p. J. Žadeikiui, p.* J. Papieviui, p. M. Reginai, Dr. K. Liutkui, Dr. J. Urbai čiui, Dr. A. Valadkai, p. J. Margiui, pp. St. ir J. Valat kams, p. L. Karosienei, p. J. Tunaičiui, p. J. Dvilaičiui.

Nuoširdus ačiū tautiečiams už asmeniškai man pasiųstas dovanas: Toronto bankeliui „Parama", p. A. Tyliams, p. J. ir B. Miškiniams, p. Senke vičiui, p. Ramukui, p. Fred iš Oakviles;

Taip pat dėkoju šio laikraš čio redakcijai už patalpinimą šios padėkos.

Mano paskutinis padėkos žo dis tenka jaunimui, kuris atro do *dalinosi ir gyveno mano* mintimis, ir tiems, kurie čia nė ra išvardinti.

Gediminas Janušonis.
2166 Scott St., Niagara Falls, Ont.

ATSIŲSTA PAMINĖTI

C. R. Jurgela, Ph. D. TANNENBERG (Eglija - Grunwald)), 15 July 1410. Lithuanian Veterans Associaiotn „Ramovė", New York, 1961. Kaina 2 dol. Gaunama „Kario" redakcijoje, 916 Willoughby, Brooklyn 21, N. Y., USA.

STUDENTŲ GAIRĖS 4 nr. 1961 m. 104 psl. Kaina 1 dol. Adresas: Studentų Gairės, 5347 Paulina St., Chicago, Ill., USA. Labai įdomus numeris, nes jis duoda lietuviškosios stu dentijos vaizdą emigracijoje. A. Pykalis rašo apie politinį studento sąmoningumą, P. Jur kus apie Lietuvos universite tus. A. Maziulis — apie bena mes dienas tremtyje, I. Šmilkš tys — apie Lietuvos studentiją dabartyje. Labai svarbūs anke tos duomenys ir kt.

KARYS 4(137/1) nr. Jo turi nyje įdėti šie rašiniai: V. Liu levičius — Užsienio lietuvių ka riniai dalinai. B. Rutkūno — Tu milžinas (eil.). — Aušrinin ko Dr. Jono Šliūpo paskutinis raštas. A. Novaičio — 1920 m. kareivių sukilimas, A. Žygman to — Indijos užkariautojai ari jai. J. Baublio — Geležinkelių būrys Vilniaus kryptimi. Ant. Bernoto — Šautuvas. St. Jakš to — Į laisvę (eil.). P. Dirkio — Praną Eimutį prisiminant. K. Kepalo vert. — Iš lenkų karo atašės plk. L. Mitkevi čiaus Kauno atsiminimų 1938 ir 1939 metais. V. Šventoraičio — Kinų raud. armijos augimas K. M. J. Šarūno — Afrika — parako statinė. Be to, veteranų veikla, mūsų mirusieji kariai ir kt.

Petras Pleskevičius. MES NEŠĖME LAISVĘ. Lietuvos nepriklausomybės kovų savano rio - kūrėjo atsiminimai. 140 puslapių, kaina 1.30 ct. Išleido „Rūta" Hamiltone. Su auto

Dr. Roman Pniewski
Daugiametė praktika didelėse ligoninėse ir klinikose
Vidaus ligų, akušerijos ir veneriniu ligų specialistas.
3537 PARK Ave, Montreal. Tel. VI 5-7623
Valandos: Nuo 3 iki 9 val. po pietų.

Baltica Investment Corp.
Autorizuotas kapitalas $ 120.000
prez. J. Skučas, RA 2-6152, 6966-44 Ave. Rsmt.
Ižd. E. Griganavičiūtė. Telef. RA 7-4097.
Reikalų Vedėjas D. N. Baltrukonis, CR 6-5075.

A. NORKELIŪNAS
Commissioner of the Superior Court of Montreal
MONTREAL ENTERPRISES REG'D.
.. VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMAS.
6695—35-ta Ave., Rosemount (kamp. St. Zotique)
Montreal 36, Que. Tel. RAymond 7-3120.

ME7-6727
DE LUXE CLEANERS
Sav. P. RUTKAUSKAS
117—6th Avenue, LACHINE.

BELLAZZI — LAMY, INC
DO 6-6941 767 George St., Ville Lasale.
Įvairi medžio statybinė medžiaga. Durys, langų rėmai.
Insuliacija, Ten-Test, Masonite, statybinis popieris.

SIUNTINIAI
LIETUVON IR Į KITUS SOVIETŲ KRAŠTUS
per ANGLIJĄ ir ŠVEDIJĄ.
Visų rūšių siuntiniai pigiausiomis kainomis
per Janiną ADOMONIENĘ.
Siunčiame įvairiausius vaistus, gydymo reikmenis, medžiagas, drabužius, odas, avalynę, siuvimo mašinas, akordeonus, dviračius, maistą ir tt.
Užsakymai iš kitur primami paštu.
Siuntiniai pilnai apdrausti.
Kreiptis: 1674 Couvrette St., Ville St. Laurent, Montreal, P. Q. Tel. RI 4-6940.

M. MAČIUKAS
VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ RŪBŲ
SIUVĖJAS
AUGŠTOS KOKYBĖS RANKŲ DARBAS
ANGLIŠKOS MEDŽIAGOS
79 ir 81 St. Zotique St. E.
Tel. CR 7-0051. MONTREAL.

LIETUVIŠKOJE MEDŽIO DIRBTUVĖJE
BALTIC
Daromos įvairios durys, langai, virtuvėms kabitai ir kiti įvairūs medžio dirbiniai.
SAV. K. KIAUŠAS ir J. ŠIAUČIULIS
yra tos srities specialistai su 22 metų praktika Lietuvoje, Vokietijoje, Anglijoje ir Kanadoje.
Lietuviams nuolaida.
Adresas: 547 Lafleur Str., Ville LaSalle, Montreal, P. Q., Tel.: DO 6-3884.

Veda sktn. inž. J. Bulota.

KANADOS SKAUTŲ VADŲ SUVAŽIAVIMAS

Š. m. balandžio mėn. 22 d. Toronte yra šaukiamas Kanados skautų vadovų suvažiavimas, dalyvaujant vyr. skautininko pavaduotojui j. ps. B. Juodeliui ir Rajono Vadeivai s. St. Naginioniui. Sąskrydyje yra kviečiami dalyvauti visi vadovai, kurie prašomi registruotis pas savo tuntininkus bei vietininkus.

Brolijos Vadija.

KĄ KENNEDY GAVO...

Atkelta iš 3-čio psl.

koje Eisenhowerio populiarumas taip svyravo: 1953m. gruodžio mėn. JT pasiūlytas planas „atomas taikai", populiarumą pakėlė nuo 60 iki 68%. 1955 m. Genevos konferencijos metu nesutariant nusiginklavime, pasiūlymas „atviro dangaus" plano, nuošimtį pakelė iki 79%. Tik Adam Sherman „kailinių skandale" populiarumą numušė iki 52%. Gi tais pačiais 1958 m. marinų pasiuntimas į Libanoną nuošimtį pakėlė iki 58.

Atlikus geros valios kelionę į 11 Afro-Azijos ir Europos kraštų prezidento populiarumo nuošimtį 1959 m. pakėlė iki 71. Tuo pačiu nuošimčiu populiarumo 1961 m. sausio 20 d. paliko ir Baltuosius rūmus. Jis išsinešė dešimtmečio (1950—1960) žymiausio žmogaus titulą.

Gallupo instituto populiarumo duomenys nuošimčiais paremti respublikonų sluogsnių nuomonėmis. Demokratų sluogsniuose Eisenhowerio populiarumas skirtingas. Vidurkis galima išvesti 30—40%. Tai buvo 1954 m. kada Amerikos ekonomija buvo gera, mažai bedarbių, nesimatė resesijos ženklų. Padidėjus nedarbui, priskaitant nedirbančių iki 5,5 mil., aišku, darbininkų sluogsniuose Eisenhowerio populiarumo nuošimtis neimponuojantis, žemas. Bendras vertinimas, išskiriant politines pažiūras, yra geras ir jo darbai, pastangos kraštui, pasaulio taikai, istorijos bus įvertintos teigiamai.

EISENHOWERIO PALIKIMAS KENNEDŽIUI

Trumanas respublikonų prezidentui Eisenhoweriui paliko politinį kraštį geresniame stovyje, kaip pastarais savo įpėdiniui Kennedy. Eisenhoweris paveldėjo krašte gerą ekonomiją, paliko resesijos slegiamą ekonomiją ir priešui, 4,5 mil. bedarbių armiją. Paliko Korejos karo paliaubas, prie dui Laos pilietinį karą, kuria me Amerika įsivėlusi, kertasi su komunizmu, tiesioginiai su komunistine Rusija ir Kinija.

Šaltasis karas įsibėgėjęs ir rieda pilnu pilnu greičiu. Vokietijos susivinijimas nepajudintas. Berlyno krizė rūgsta ir dujos gali sprogti. Pasaulio padėtis pavojinga. Kuba, paveldeta draugu, perduota priešu, kurio je diena iš dienos įsigali Maskva ir diktatorių Castro laiko savo tikslams pasiekti P. Amerikoje įrankiu.

Kubos tautos nuvedimas į Maskvos glebį, kaip bevertinsime, yra Eisenhowerio administracijos nusikaltimas, nepateisinama jokiais argumentais klaidą neryžtingumo vaisius.

Jo prezidentavimu gavusios laisvę Afrikos valstybės, kaip Gvinėja, Gana, Kongas ir kitos, negalima laikyti Amerikos draugais, bet rimtais priešais, Maskvos satelitais ir sprendžiant pasaulinius reikalus Jungtinėse Tautose, jų balsas palaiko Maskvą. Tai pasėkos politinio nelankstumo ir neprramatymo pasėkų, kurios kilo iš tų veiksmų stagnacijos. Maskva suspėjo ir iš anksto paruošė armiją agentų, kurie savo atliko. Pietų Amerikos valstybese, kuriose pats Eisenhoweris lankėsi, kimunizmas skubos keliu ir sustiprintomis priemonėmis vykdo savo agentų infiltraciją, kurie parodė ir savo vaisius.

Kennedžio administracijai teks Eisenhowerio paveldėjimo kraitis nėra pavydėtinas, nedaro garbės nei Amerikai, nei jos buvusios administracijos galvai. Pavergtųjų tautų reikalai pagimdyti ir užmiršti Eisenhowerio prezidentavimo eroje.

NAUJOJI GENERACIJA — KENNEDŽIO PASISEKIMAS

1961 m. sausio 20 d. prezid. Kennedy savo inauguracijos kalboje paskelbė, kad su juo Amerikoje prasidėjo naujosios generacijos laikotarpis. Jo inauguracinė kalba buvo dinamiška, atmintina, daug pasakanti istorinė. Joje buvo nurodytos naujosios administracijos darbų ir veiksmų gairės. Gyvenimas liudija, kas pasidaro iš garsiausių kalbų, sansacingiausių sakinių, jei jie nepaverčiami veiksmais ir darbais.

Kad Amerikai atėjo paskutinis momentas įlieti jauno kraujo, perleisti vairas naujai generacijai ar jaunąjai kartai, ginču ar pateisinamu argumentu ne apginsime ar pateisinsime.

Kennedžio administracija, sudaryta iš jaunesnės kartos vyrų, yra faktu, atsakymu scenes nes kartos politikams. Jis neatsiribojo nuo senimo, kas naudinga pasisavina, bet vykdys ir „New Frontier" planą visa energija. Pats turedamas energijos, administracinį ir politinį subrendimą, pasirinkęs patikimus skyrių vadus, Kennedy ad

Lietuviai advokatai
NEIMAN, BISSETT & SEGUIN
Barristers, Selicitors, Notary Public.
35 Heyden Street
(netoli Bloor ir Yonge)
Toronto 5, Ont.
Tel. Office WA 4-9501
Res. BE 3-0978

Lietuvio Advokato Įstaiga.
Victor D. ALKSNIS
Advokatas — Notaras
62 Richmond St. West
(Kampas Bay ir Richmond)
Room 901,
Toronto, Ont.
Telefonas EM 2 2585

A. E. McKAGUE, Q. C.
Barrister and Solicitor
Advokatas ir Notaras.
Tel. EM 4-1394, EM 4-1395.
1008 Northern Ontario Bldg.
330 Bay Street,
TORONTO 1, Ontario.

LIETUVIAI KURIA LIETUVIŠKAS ŠEIMAS

Savo laimei ir tautos gerovei. Kas neranda lietuvaitės savo aplinkumoje, tesikreipia adresu: G. Žilvitis, 7722 George St., LaSalle, P. Q., Canada. Paslaptis garantuota. Patarnavimas nemokamas, nes reikalas tautinis.

Slidininkė Anne Heggtveit, laimėjusi Olimpiadoj už slidžių sportą Kanadai aukso medalį, per visus 36 metus Olimpinių žaidimų vieną kartą, Kanados spaudos metiniame sprendime buvo atžymėta kaip krašto pasižymėjusi moteris sportininkė 1960 m. 1960 m. žiemos olimpiniuose žaidimuose prie Squaw Valley, Kalifornijoj, ši 21 metų Ottawos mergaitė laimėjo du pasaulinius titulus — kombinuotą moterims Alpių slidinėjimo srityje ir slalom — šis buvo pasiektas per 1 minutę ir 49,6 sek. JAV ambasadorius Jungtinių Tautų organizacijoje,

GALIMA IR NUSIJUOKTI

GAIDŽIŲ VALANDA

Žymaus palcontologo V. Kovalevskio (1842—1883) paskaitos metu kažkoks studentas išdykaudamas pragydo gaidžiu. Visi pradėjo juoktis. Nusijuokė ir pats Kovalevskis, pažiūrėjęs į laikrodį, tarė:

— Jis esmarkiai atsilieka: gieda kaip 3 val. naktį, o dabar dar 7 val. vakaro. Galite man patikėti: žemesnės pakopos gyvūnų instinktas yra visuomet tikslus.

PIGIOS MINTYS

Karta vienas Amerikos finansinis magnatas, pamatęs susirinkime susimąsčiusį Bernardą Šou, priėjo ir prakalbino įžymųjį rašytoją.

— Aš duočiau doleri, mistere Šou, jei galėčiau sužinoti, apie ką jūs galvojate.

— Ach, — kukliai atsakė rašytojas, — mano mintys nevertos delerio.

— Na, o vis tik, — nenusileido turtuolis, — apie ką jūs galvojate?

— Apie jus, — pagaliau atsakė Šou, paslaptingai šypsodamasis.

ŽYMIAI KOMIŠKIAU

Atsitiktinai patekęs į svečius, kur buvo keli tresty magnatai, Markas Tvenas savo sąmojumi tiesiog pavergė visus dalyvius; jo klausytojai juokėsi iki ašarų. Vienas naftos karalius, spring damas juoku, pareiškė:

— Taip komiškai pasakojant aš dar nesu girdėjęs, — ir ėmė savo kišenėje ieškoti nosinės.

— Oho! — atrėžė Markas Tvenas, — dabar aš matau žymiai komiškesnį ir aplamai rečiausią dalyką pasaulyje: naftos karalius kiša ranką į nuosavą kišenę!

KODĖL TELEGRAMOS SAUSOS?

Viena „apsisvietusi" aristokratė kartą paprašė radio išradėją Popovą papasakoti jai, kokiu principu veikia transatlantinis kabelis tarp Europos ir Amerikos. Mokslininkas paaiškino. Dama šypsojosi ir dėkojo Popovui:

— Man teko kalbėtis su daugeliu įžymių mūsų laikų mokslininkų, bet nė vienas neišaiškino taip paprastai ir įtikinamai, kaip jūs. Jūsų pasakojimas — nuostabus, jis tiesiog užima kvapą!.. Bet pasakykite vis tiek, kaip čia atsitinka, kad iš Amerikos į Europą pasiųstos telegramos ateina sausos? Juk jomis tenka eiti per vandenį?

DĖL KO MOTERYS IŠTEKA?

Tokiu klausimu kreipėsi vienas Vokitijos sutuoktuvių įstaigos valdininkas į 8.000 moterų, kurios jam ten tarnaujant per 25 metus buvo atėjusios jungtuvių

Jis gavo įdomių atsakymų. 35% tų moterų išsisukinėjo ir aiškaus atsakymo nedavė, o visos kitos atsakė. Iš jų 24% pasakė ištekančios iš meilės; 21.9% noredamos turėti aprūpintą ateitį; 1.9%, kad vyrai turi gerą darbą; 12% dėl to, kad nori turėti vaikų; 9½% dėl to, kad nori tapti garbingomis moterimis; 7% dėl to, kad nori turėti automobilį; 4% noredamos turėti savo namą; 21% noredamos pasitraukti nuo tėvų, ir 0.9% dėl keršto.

J. Kapsas.

SPORTAS

Atkelta iš 3-čio psl.

dynės, sutraukusios trylikos klubų atstovus iš JAV ir Kanados. Plačiau apie jas ateinančios savaitės Nr.

NAUJAS SPORTAS

Jau išėjo iš spaudos Sporto nr., žymiai padidintas, gausiai iliustruotas, kaina 80 ct. Jame rašo V. Čižiūnas, Pr. Mickevičius, Br. Keturakis, K. Brazauskas, A. Tamulynas ir kt. Straipsniai savo turiniu įdomūs ne tik sportininkams, bet ir vyresnės kartos sporto mėgėjams. Patartina jis užsiprenumeruoti. Administracijos antrašas: V. Švalbonas, 19 Kiely Place, Brooklyn 8, N. Y. Įdomu, kad mainais Sportas gauna tik šiuos lietuvių spaudinius: Darbininką, Keleivį, Studentų Gaires, Užuolanką ir Knygų Lentyną. O kur kiti mūsų dienraščiai ir savaitraščiai. Redakcijos antrašas: Sportas, 66—48, 75 Str. Middle Village 79, Queens, N. P.

Port Arthur ir Fort William, Ont.

ATSTOVAUJAM KANADOS LIETUVIUS

Vasario mėn. Toronte buvo suvažiavimas visų Kanados parodų ruošimo pirmininkų. Suvažiavime dalyvavo apie 400 atstovų iš visų Kanados vietovių. Kasmet parodos pirmininkai išstato kurios nors tautybės rankdarbius. Šiemet buvo išstatyti lietuviški audiniai, juostos, tautiniai rūbai, medžio drožiniai, gintaras.

Mūsų apylinkės parodos pirmininkė Miss A. Holiday — anglė išstatė Lietuvos žemėlapį, papasakojo apie lietuvių meną, dailę, spalvų sudėrimą, tautinius rūbus ir bendrai apie lietuvių kultūrą. Visų nustebimui pati apsivilko lietuvių kostiumu ir jį pademonstravo visiems susirinkusiems. Visi eksponatai buvo labai vertinami.

Visi rankdarbiai, o taip pat Miss Holyday su tautiniu kostiumu buvo nufotografuota ir įdėta į „Toronto Star" laikraštį.

NETEKOME GERO LIETUVIO

Žinia apie Augustino Jonaičio mirtį sukrėtė visos apylinkės lietuvius.

Augustinas Jonaitis buvo senesnės kartos lietuvis. Gyveno įvairiose Kanados vietovėse dirbdamas įvairius darbus. Paskutinius 9 metus gyveno Fort William, kur dirbo daugiausia kaip stalius.

Buvo ramaus būdo, sumanus, darbštus, susipratęs lietuvis. Priklausė lietuvių bendruomenei ir ilgus metus buvo jos iždininku. Prieš 3 men. persikėlė Torontan, kur kiek pasirgęs, mirė kovo 13 d. Už jo velę bus atlaikytos gedulingos mišios šių metų balandžio 22 d., 9 val. ryte St. Elisabeth bažnyčioj Fort William. Jo žmoną, dukrą Vaclę, brolį Stasį ir kitas gimines užjaučiam ir reiškiam apgailestavimą.

● **Jonas Mockus** iš medžio išdrože vytį ir padovanojo Apyl. valdybai. Taip pat žada padaryti medžio drožinių ateinančiai parodai.

● **Solidarumo** mokestį susimokėjo p. Cibulis ir V. Jakubauskas. Prašom ir kitus neatsilikti.

● **Tautos Fondui,** kas dar nepaaukojo, prašom kiek galėdami aukoti.

● **Motinos dienos** minėjimas ruošiamas balandžio 29 d. Prosvita Hall, įėjimas iš Simson gvės. Pradžia 7 val. vakaro. Po minėjimo šokiai. Prašomi dalyvauti visi tautiečiai.

● **L. Radzevičienės** siuntinių persiuntimo įstaiga nuo gegužės 1 d. persikelia į naujas patalpas, 350 John St. Port Arthur. Prašome apsilankyti.

L. R.

AMERIKONAI PERKA KANADOJ FARMAS TŪKSTANČIAIS AKRŲ

Neatsilik ir tu, lietuvi, nes Kanada ateities kraštas. Kelis syk buvo rašyta apie Britų Hondurą sudaryti lietuvių kolonijai, bet taip gal ir liks balsas šaukiantis miške. Kas gi drįs išlinksmo gyvenimo važiuoti į karšto klimato gyvatynus kurt naują Lietuvą? Tik baudžiauninkai iš Lietuvas gal tą dary tų, jeigu jiems kas atidarytų geležinę sieną. Aš patariu lietuviams štai kur įsigyti žemės ar kitą biznį, kur mes jau pradžią turim: 150 mylių tarp Winnipego ir Brandono galima nusipirkti didesnį ar mažesnį ūkį, kur mes, lietuviai jau turim nuosavos žemės apie 7,000 akrų. Daugumas čia prasidėjom depresijos laiku, be cento, bet nei vienas nesubankrutavo. Čia yra iš Montralio ir Novaščotijos ir kitur atvažiavusių. Jie puikiai prasigyveno, turi maišinas žemės dirbti ir išvažiuoti; turi telefonus, elektrą, televiziją, po gerą būrį gyvulių; taigi ir nereikia sukt galvą, kad galryt darbo neteksiu. Čia dar galima už 1000 dol. nusipirkti 160 akrų be trobesių, o su trobesiais 320 už 10,000 dol., už ką mieste reikia mokėti už vieną stubą. Farmos daugiau maišytos — gyvuliai ir javai, ir pradeda auginti daržoves dėl to, kad pradeda statyti vietoje kenavimo dirbtuves. Vasarą yra daug vietų išvažiuoti pasimatydyti, ir pakeliui iš Winnipego yra gražių žemių ir miestelių, kur galima pasirinkti pas agentus ar privatiškai kokį nori ūkį, ir lietuvių yra, kur reikalingi pamainyt jaunesniais, už apie 50 m.

Portage la Prairie nemažas miestas su gražiom apylinkem, ir čia jau keletas lietuvių apsigyveno. Toliau į vakarus Trans Kanadą plentu McGregor miestelis, kur keli lietuviai ūkininkai, dar toliau Askon, Sidney į šiaurę nuo Sidney Firlale, kur lietuvių irgi galima rasti; toliau į vakarus 7 mylios Roud Said, gera poilsio vieta prie upelio, iš kur į šiaurę už poros mylių irgi lietuvių rasi. Toliau plentu 7 myl. kryžkelės plentas į šiaurė Nipava, o į pietus pora mylių Carberry, nemažas miestelis, gražios apylinkės, ką anglai vadina Carberry bjutiful pleins, ir pradėjo čia kurtis kelios dirbtuves, iš ūkininkų supirko daug šiaudų ir pradėjo dirbti insulaišin bord ir pradeda auginti daržoves, nes čia geriausis vanduo visoj Manitobos provincijoj. Už 30 mylių į vakarus Brandon miestas su apie 30,000 gyv., o šiaurę nuo Brandon Klir Lake maudynės, taigi visur neblogos vietos. Pažiūrėk žemėlapį, tai atrodo kaip miške, tik keliai, geležinkeliai miesteliai ir štai dar vienas pirkinys pigiau barščių.

Kas domisi bizniu, 2 augštų plytinis namas 50X50 pėdų. Po visu namu rūsys, per viduri plytinė siena rūsy ir pirmam augšte; pirmam augšte 2 garažai, o antram kambariai, gazo pompa, — tinkama bile biznui, Main St. vienam ar dviem gana vietos, tik reikalingas aptaisyt, už tai pigu, kaina žemiau penkių tūkstančių. Neprapleisk progos, nes sunku rasti tokis „snep", kaip anglai sako.

J. Liaukevičius.
Firdale, Manitoba. Telef. 317 r. 1.2, Sidney exchange.

Aukodami šalpai padėsime ateities Lietuvai išlaikyti daugiau sveikų ir darbingų lietuvių.

AUKOK BESIMOKANČIAM JAUNIMUI — VASARIO 16 GIMNAZIJAI

Taupyk ir skolinkis

Toronto Lietuvių Kredito Kooperatyve „PARAMA"

Bustinė: Lietuvių Namai

1129 Dundas St. West, Toronto 3, Ont., tel. LE 2-8723

Už santaupas moka nuo 4% ligi 5%.
Už asmenines paskolas ima tik 8%.
Už paskolas morgičius — 7%.
Paskolos mirties ir invalidumo atveju apdraustos.
Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydy.

Darbo valandos:

Pirmadieniais ir penktadieniais nuo 10 v. r. ligi 1 val. p. p. ir vakarais nuo 5.30 ligi 9 v. v.
Antradieniais nuo 10 v. r. ligi 1 v. p. p. ir vakare nuo 7—9 v
Trečiadieniais ir ketvirtadieniais nuo 10 v. r. ligi 1 v. p. p.

Rengia: Hamiltono Tautinių Šokių Grupė „GYVATARAS"

TAUTINIO MENO **koncertas**

H. L. Namuose, Delta kine
š. m. balandžio 23 d.
sekmadienį 4 val. p. p.

Programoje:

*** Retai matomi tautiniai šakiai
*** Išpiido 60 šokėjų
*** Stygų orkestras
*** Solistas Vaclovas Verikaitis
*** Jo vadovaujamas sekstetas

Su meno audiniais ir tapyba atvyksta DAIL. A. TAMOŠAITIENĖ

Atidaroma koncerto dieną 2 val. pp. H.L.N. vestibiulyje.

KĄ J. BANAITIS ĮTAIGOJA

Vilniuje sušauktame Lietuvos TSR kultūros ministerio pasitarime apie dramaturgiją ir kinematografiją, J. Banaitis pareiškė, kad kinematografijos ir teatro darbuotojams, rašytojams - dramaturgams „yra iškilęs svarbus uždavinys — garbingai pasitikti TSKP XXII suvažiavimą naujais kino ir teatro kūriniais"...

Koki tie uždaviniai, toki ir kūriniai, vienas tiktai vardas ir nieko daugiau.

● **Teatro kritikai** balandžio 20—21 susirinks Vilniuje iš Pabaltijo ir Baltarusijos tartis, kaip paveikti rašytojus tarnybai.

HAMILTON

Penmans

Kojinių meisteriai

Pasirinkite iš Kanados įvairiausių raštų, vilnos, arba vilnos su nylono bei orlono mišiniais kojinių: elastiškos arba dvipadžio stiliaus. Pirmauja verte bei kokybe. (S-16-1)

TAUTINIO MENO KONCERTAS

Hamiltono tautinių šokių grupė „Gyvataras", 10 metų sukakties proga, rengia gražų koncertą. Koncertas praeis tikrai didelio tautinio meno ženkle. Iš Kingstono, Ont., atvyksta dail. A. Tamošaitienė. Jos šios gražiai austus rūbus dėvi lietuvaitės nuo Pacifiko iki Australijos. Ji yra dalyvavusi su savo meniškais kūriniais įvairiose parodose, Kanadoje ir Amerikoje.

Kas buvo nuvykęs ir matė meno kūrinius, kiekvienas stebėjosi. Hamiltoniečams bus gera proga pamatyti audinius Hamiltone. Paroda atidaroma Hamiltono Lietuvių Namų vestibiulyje 2 val. po pietų.

Koncerto programoje dalyvaus 3 tautinių šokių grupės su daugiau kaip 60 šokėjų. Pamatysite daug naujų tautinių šokių, kaip, Gyvataras, Gaidys, Audėjėlė, Čigonėlis, ir daug kitų.

Taip pat dalyvaus ir gerai žinomas solistas Vaclovas Verikaitis. Jis savo maloniu balsu paįvairins vakaro programą liaudies dainomis. Jo vadovaujamas sekstetas pasirodys Hamiltono scenoje pirmą kartą.

Biletus prašom įsigyti iš anksto pas šokėjus.

Koncertas įvyks balandžio m. 3 d., 4 val. po pietų Lietuvių Namuose. E. P.

STAMBI AUKA SIGNATARUI PAREMTI

Hamiltoniečiai A. Tėvelis mūsų kolonijoje yra žinomas kaip jautrus lietuviškiems reikalams ir tų reikalų nuolatinis rėmėjas. P. A. Tevelis nepamiršo ir sunkiai sergančio Vasario 16 akto signatoro prof. S. Kairio ir jo gydymo išlaidoms padengti per Hamiltono Lietuvių Socialdemokratų skyrių paaukavo 50 dol. H. L. Sd-tai p. A. Tėveliui už auką nuoširdžiai dėkoja.

HAMILTONO ATEITININKAI

balandžio 29 d., ruošia linksmą šokių vakarą Knights of Columbus salėje. Šokiams gros Benni Ferri orkestras. Rengėjai kviečia hamiltoniečius ir apylinkių lietuvius skaitlingai dalyvauti šiame baliuje. Savo dalyvavimu paremsi jaunimą, kuris yra reikalingas mūsų paramos artėjant vasarai. Juk greitai prasidės įvairios išvykos į gamtą ir stovyklavimo laikas. Todėl šio vakaro tikslas ir yra, kad sukelti lėšų vasaros laikotarpiui. Taip pat rengėjai prašo paaukoti fantų loterijai. Turintieji fantų prašomi skambinti p. G. Latauskaitei, LI 5-7623 arba J. Pleiniui, LI 7-3028 ir fantai bus paimti iš namų. J. P.

TAVO VIENKARTINĖS AUKOS LAUKIA TŪKSTANČIAI LIKUSIŲ TAUTIEČIŲ VOKIETIJOJE

A. LIŪDŽIUS, B. L.,
Viešasis Notaras
(Notary Public)
Advokatas iš Lietuvos.
Namų, žemės ar bet kurio biznio pirkimo-pardavimo dokumentų sudarymas ir visi kiti notariniai reikalai.
Teisiniai patarimai.
Morgičiai.
Įstaiga: JA 7-5575;
Namų: FU 3-8928.
20 King Street East, Hamilton.

TAUPYK IR SKOLINKIS
KOOPERATINIAME BANKELYJE „TALKA"
Išduodamos asmeninės paskolos iki 3,000 dol.,
morgičių paskolos iki 50% turto vertės.
Nemokamas gyvybės ir paskolų draudimas.
Pilnas čekių patarnavimas.
Darbo dienos:
Pirmadieniais — penktadieniais 9 val. — 1 val. p. p.
Antradieniais ir penktadieniais 5 val. — 8 val. vakaro.
20 King St. E. Room 13. Tel. JA 7-5575

Watson's
CRISS X CROSS
Patent. 1945
KELNAITĖS VYRAMS IR BERNIUKAMS
Spec. paruoštos šveln. prilaikymui - patogiu elast. juosmeniu-pat. „KRYŽMINIU X" priek., glaudž. prigulančios, geriaus. šukuotos medvilnės. Ilgam neš., lengvai skalb., nereikalinga laidyti. Apatiniai priderinami.

16-IV-6

Moskio - Technikos naujienos

KODĖL MOTERYS ATSPARESNĖS?

Seniai mokslininkai tiria, kodėl moterys yra atsparesnės už vyrus, kodėl jos lengviau pakelia visokius sunkumus?

Škotų kalne didelis šaltis ir audra staiga užklupo laipiotojų būrį ir užpustė vieninteliai aplei dėjusį išėjimą. Laipiotojų tarpe buvo ir viena 22 metų moteris. Keturi vyrai mirė dėl nuovargio ir šalčio, du iš jų dar ilgiau laikėsi ir bandė gelbėti moterį, bet ir jie mirė jos rankose. O moteris vargais negalais prasikrapštė kelią į kaimą ir išliko gyva.

Tą atsitikimą aiškindami mokslininkai sako, kad moteris išliko gyva, nes moterų kūnas yra atsparesnis. Moters širdis per minutę suplaka apie 11-ka kartų maziau negu vyro. Todėl kūno šilimos ir energijos sunaudojimas moters kūne yra mažesnis. Be to, dideliam šalčiui esant, moters harmonų cirkuliacija pakyla, jos atsarginiai riebalai po oda suteikia jai didesnį atsparumą.

Karščiui esant, moters kūno gaminamoji šiluma sumažėja apie 12%. Jos kūno temperatūra tada yra vienu laipsniu žemesnė negu vyro ir jos prakaitavimas yra mažesnis.

Moterys pajėgia ir didesnį skausmą iškęsti negu vyrai. Skausmui matuoti yra išgalvotas aparatas — dolorimetras. Juo yra patirta, kad, pavyzdžiui, gimdydama moteris gali iškęsti 9 laipsnius, o sakysim, vyrai, susižeidę ar kokioje ligoje turėdami skausmo tik 6 laipsnius, retai išlieka gyvi.

Naujagimių tarpe mergaitės irgi yra atsparesnės negu berniukai. Mokslininkai sako, kad gimdant ar po gimdymo didesnis skaičius miršta berniukų negu mergaičių. Be to mergaitės lengviau perneša vaikų ligas, pradeda anksčiau kalbėti ir vaikščioti.

J. Kapsas.

NESUNAIKINAMAS AVARIJOS LIUDININKAS

Australijos aviacijos mokslinio tyrimo laboratorija sukūrė miniatiūrinį prietaisą, kuris įdedamas į lektuvą, kad užrašytų skridimo metu pagrindinių lėktuvo prietaisų parodymus ir lėktuvo įgulos narių pasikalbėjimus. Tuo atveju, jei įvyktų katastrofa, šis elektroninis „liudininkas" galėtų padėti nustatyti avarijos priežastis.

Prietaisas — savo rūšies magnetofonas — užrašo visus reikiamus duomenis į labai plonų plieninę vielą. Jis veikia visai automatiškai. Pats prietaisas įtaisomas sandariuose, nedegamoje dėžutėje, kad katastrofos metu užrašai išliktų nesugadinti.

Prietaiso „atmintis" ribota. Jei po 6 valandų nieko neįvyko, tai visas užrašas automatiškai nutrinamas, ir aparatūra vėl yra pasiruošusi užrašymą tęsti toliau.

Šis užrašymo prietaisas skirtas visų tipų lėktuvams. Manoma, kad jis bus įmontuojamas į visus eksperimentinius lėktuvus, taip pat į serijinius lėktuvus pirmaisiais jų eksploatavimo metais.

ŠALNŲ SIGNALIZUOTOJAS

Netoli Leningrado, Agrofizikos mokslinio tyrimo institute, neseniai buvo sukonstruotas puslaidininkas šalnų signalizuotojas su skaičiavimo - sprendimo įtaisu. Jis pats atlieka sudėtingą skaičiavimą ir parodo, kokia bei kurią valandą naktį bus oro temperatūra. Temperatūrai nukritus žemiau nulio, prietaisas duoda šviesos ar garso signalą.

BARJERINIS AMŽIUS

Mokslininkai nustatė, kad žmogaus amžius tarp 60 ir 70 metų yra savotiškas „nemato mas barjeras", kurį pergyvena palyginti nedaug žmonių. Bet jį pergyvenusieji asmenys, dr. Ch. Eibero tvirtinimu, turi daug šansų išgyventi iki šimto metų. Tame amžiuje kai kurie biocheminiai procesai pakeičia savo kryptį, t. y. iš pablogėjimo sveikatingumui ir gyvybingumui ima eiti į pagerėjimą. Tikroji tų permainų priežastis dar pilnai neišaiškinta. Manoma, kad 75 metų amžiaus ribą peržengusio žmogaus arterijos netenka tendencijos pasidengti riebalinėmis nuosėdomis, kurios kaip tik ir sukelia arterijų sklerozės išsiplėtojimą — ligą, paskubintai privedančią žmogų prie mirties.

TELEVIZORIAUS EKRANE PUSĖ PASAULIO

Jaunas išradėjas Leopoldas Ozolinš pries penkerius metus sukonstravo labai jautrų televizorių, kuris galėjo priimti tolimų studijų laidas. Dabar Ozolinis priima daugelio tarybinių, taip pat Indijos, Italijos, Prancūzijos, Anglijos, VDR, Rumunijos, Švedijos, Suomijos televizijos studijų laidas. Iš viso jis yra priėmęs dvidešimt dviejų studijų laidas.

NEPAPRASTAS JAUTRUMAS

Gyvūnų jutimo organai yra žymiai jautresni, negu žmogaus.

Kad žmogus pajustų cukrų vandens stiklinėje, reikia į stiklinę įmesti visą gramą cukraus. Žuvis šį cukrų pajus ištirpintą 20 litrų, musė — 40 litrų, o bitė pajus šį cukraus gramą, ištirpintą trijuose šimtuose litrų vandens.

APTIKTAS POŽEMINIS VANDENYNAS

Neseniai Rusijos geologai plėšininių žemių gelmėse aptiko ištisą „vandenyną". Gėlas vanduo čia fontanais trykšti iš 1 km gylio gręžinių.

Mokslininkai dar anksčiau buvo nustatę, kad didžiausia pasaulyje Vakarų Sibiro žemuma, kurios derlingos, bet nevandeningos stepės dažnai kentėdavo nuo sausrų, „ilsisi" ant karšto požeminio „vandenyno". Šį vandenyną sudaro tankus požeminių upelių ir ežerų tinklas. Jo vandeningas horizontas — 3 mil. kv. km. Tai — praktiškai neišsenkamas šaltinis!

Didesnes perspektyvas žada plėšininių požeminio vandenyno žvalgyba ir naudojimas. Iš 1 km gylio gręžinio išgaunto vandens temperatūra žemės paviršiuje dabar neviršija 32 l. Bet geologai ketina prasiskverbti į 2,5 km gylį, iš kur trykštų 80 l. temperatūros vanduo. Juo būtų galima apšildyti namus. Požeminis vandenynas, kaip parodo žvalgyba, duos ir gydomuosius vandenis.

Bukime sveiki!

VEDA DR. V. TERCIJONAS

LIETUVOS ŽMONIŲ MITYBA

Iš įvairių šaltinių žinome, (žr. žodį „Maistas" L. Enciklopedija t. XVII), kad nepriklausomoj Lietuvoj vienas žmogus 1936-37 m. suvartojo vid. apie 122 litrus svygaus pieno (arba po 334 g dienai). Lietuvoj vasarą pieno būdavo gausiau, kada karvės buvo ganomos laukė ir maitinosi svygiu pašaru, negu žiemą, kada buvo laikomos tvarte ir šeriamos sausu pašaru.

Iš laikraščių žinom, kad praeitą žiemą Vilniui kiekvienam gyventojui vidutiniškai tekdavo dienai apie vieną stiklą pieno (200 g.).

Okupuotos Lietuvos darbininkam trūksta pieno, daržovių, vaisių ir uogų. Jie vartoja daugiau duonos ir bulvių, turi mažai cukraus. Mėsos didžiąją dalį sudaro kiauliena, dažnai laišiniai. Tai yra pavyzdys ne pilnai **balansuotos dietos,** kur nustatytos maisto rūšys neišlaiko pusiausvyrą. Apie tai bus toliau.

DIETOS PAGRINDAI

Dieta yra nustatytas maistas sveiko ar ligonio žmogaus Jienos mitybai. Sveiko maisto paruošimas yra dietetikos užduotis, kuri sudaro atskirą mokslo šaką. Kiekvienas kraštas turi savo mitybos papročių ir ypatybių, tačiau yra bendros taisyklės, kurios nustato žmogui reikalingą maistą.

Žmogaus mitybai reikia tiek paprastų tiek sudėtingų medžiagų. Tai yra baltymai (proteinai), angliavandeniai, riebalai, druskos, mineralai, vitaminai ir vanduo. Šitos medžiagos yra reikalingos žmogaus kūnui: vienos jo statybai, kitos jo mitybai, trečios — kaip energijos šaltinis. Jeigu organizmui trūksta vienų ar kitų medžiagų, tai pasireiškia susirgimai arba dalinis badavimas. Iš statybinių medžiagų žmogaus kūnui yra reikšmingiausi baltymai. Suaugusiam jų reikia vienam kūno svorio kilogramui 0.5—0.6 gramų, o vaikui, kurs auga, apie 1.5 g vienam kūno svorio kg per dieną.

Baltymai

yra gyvulinės ir augalinės kilmės. Organizmas skaldo baltymus į amino rūgštis ir juos jungia (sintetina), į savus baltymus, randamus tik gyvulinės kilmės baltymuose. Kad būtų gautas reikalingų amino rūgščių kiekis, dietoj iš sunaudojamų baltymų nemažiau trečdalis turi būt gyvulinės kilmes vaikui ir nemažiau šeštadalis suaugusiam. Tik augalinės kilmės baltymai negali suteikti organizmui visų būtinai reikalingų amino rūgščių. Geriausi baltymai yra mesoj, kiaušiniuose ir piene.

Mūsų kūne baltymai sunaudojami:

1. Statyti naujus audinius; 2. Taisyti - laikyti tvarkoj audinius; 3. Duoti šilumą ir energiją (1 g baltymo pagamina 4 kalorijas); 4. Palaiko vandens balansą - lygsvarą; jeigu kraujuje nėra pakankamai baltymų (proteinų), skysčiai telkšis audiniuose ir tai bus vandenė nuo maisto; 5. Padeda sudaryt antikūnus, kurie palaiko atsparumą ligom; 6) Skatina kūno sekreciją gaminant enzimus, harmonus, pieną. Baltymo perteklius kūne paverčiamas į riebalinį audinį vieton daryt atsargą baltymų. didesni baltymų kiekiai turi būti vartojami dietoj:

1. Augimo metu — vaikam reikia daugiau baltymų santyky su jų svoriu negu suaugusiem; 2. Nėštumo — ypatingai paskutiniais mėnesiais; 3. Žindymo; 4. Sveikimo metu po chirurginių operacijų arba po alinančių ligų; 5. Karščiavimo metu ir prie užkrečiamų ligų; 6. Prie nudegimų.

Baltymų šaltiniai maiste. Vaistai ir daržovės yra menki baltymų šaltiniai; ankštiniai, riešutai, grudiniai dribsniai pakankami šaltiniai. Mėsa, kiaušiniai, žuvis ir paukštiena yra gausus gerais baltymais kiekio ir kokybės atžvilgiu. Pienas neturi didelio kiekio baltymų, bet jo proteinas yra augštos rūšies, todėl pienas yra labai vertingas maisto produktas.

Bus daugiau.

AUKOS BALFUI

Atkelta iš 2-ro psl.

A. V. valdžios, tenka ir latviams bei estams, jei jie gyvena kartu su lietuviais. Suprantama, didelė gėrybių - maisto dalis skiriama Vasario 16 gimnazijai.

Individualios Balfo siuntos.

Ši šalpos šaka gana sunki, nes ne tik reikia surasti gėrybes, apmokėti jų persiuntimą, bet taip pat atlikti daug formalumų. Iš New Yorko Balfas sausio — kovo mėn. išsiuntė 71 medžiagų siuntinį ir 17 vaistų, iš V. Vokietijos 3 medžiagų siuntinius ir 60 vaistų siuntinių. Pažymėtina, kad daug vaistų siuntinukų iš Lietuvos grįžo, nes trūko formalumų, o kokie tie formalumai ir patys sovietai, net pakartotinai prašomi, nepaaiškina. Iš Lenkijos grįžo net 45 rūbų siuntos, nes gavėjai neįstengia jų išpirkti. Muitai maži, tik neturto liudijimą turintiems ir tik siuntiniams iki 20 sv. dydžio (1 sv. vaistams). Dabar Balfo C. Valdyba nutarė Lenkijos lietuviams siųsti rūbų ar vaistų siuntinius tik tada, kai žinoma, kad gavėjas galės siuntinį atsiimti.

Kun. L. Jankus
Balfo Centro Reikalų Vedėjas.

MONTREAL

Šių metų balandžio 22 dieną, 7.30 val. vakaro

AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS CHORAS

ruošia

VAKARĄ - KONCERTĄ

kuris įvyks Aušros Vartų parapijos salėje.

Programoje: Choro dainos,
Loterija,
Šokiai,
Vaišės,
Turtingas bufetas.

Šokiams gros puikus orkestras.

Malonūs tautiečiai prašomi šios progos nepraleisti ir atsilankyti - vakare - koncerte pasigrožėti lietuviška daina. Choras labai prašo tautiečius nesivėluoti, nes koncertas norima pradėti punktualiai. **Rengėjai.**

SPAUDOS BENDROVĖS „NEPRIKLAUSOMA LIETUVA" METINIS SUSIRINKIMAS

yra šaukiamas šį sekmadienį, balandžio 23 dieną, 3 valandą po pietų Aušros Vartų posė džių salėje (po klebonija). Die notvarkė jau buvo paskelbta; be to, kiekvienam šėrininkui pa siųsti individualūs pakvieti mai su dienotvarke ir su atsi šaukimu NL Mašinų fondo vajaus reikalu.

Visi Spaudos Bendrovės „Nepriklausoma Lietuva" šėri ninkai - akcininkai maloniai prašomi į metinį susirinkimą at silankyti, nes susirinkimas svar stys labai svarbius klausimus, nuo kurių pareis šioks ar kitoks mūsų spaudos ateities likimas.

Šį penktadienį, balandžio 21 d. 7.30 v. vak. NL patalpose šaukiamas v-bos susirinkimas.

B-vės Valdyba.

„LITAS" VEIKS ŠV. KAZIMIERO SALĖJE

kas sekmadienį nuo 9 val. 30 mis. iki 11 val. (Tuoj pat po 9 val. mišių iki sumos).

Operacijos pradedamos nuo sekmadienio balandžio mėn. 23 dienos. Tuo tarpu bus daromas tik naujų narių priėmimas ir pinigų inkasavimas: indėlių pri ėmimas, paskolų ir palūkanų įmokėjimas, čekių priėmimas ir pan. Pinigų išmokėjimas ir če kių išrašymas nebus atlieka mas, kadangi tam reikalui reikė tų turėti narių s-tų knygas, ku rios tebėra bendros ir laikomos „Lito" būtinėje.

SPAUDOS BENDROVĖS „NEPRIKLAUSOMA LIETUVA" METINIS SUSIRINKIMAS

yra šaukiamas šį sekmadienį, balandžio 23 dieną, 3 valandą po pietų Aušros Vartų posė džių salėje (po klebonija). Die notvarkė jau buvo paskelbta; be to, kiekvienam šėrininkui pa siųsti individualūs pakvieti mai su dienotvarke ir su atsi šaukimu NL Mašinų fondo vajaus reikalu.

Visi Spaudos Bendrovės „Nepriklausoma Lietuva" šėri ninkai - akcininkai maloniai prašomi į metinį susirinkimą at silankyti, nes susirinkimas svar stys labai svarbius klausimus, nuo kurių pareis šioks ar kitoks mūsų spaudos ateities likimas.

Šį penktadienį, balandžio 21 d. 7.30 v. vak. NL patalpose šaukiamas v-bos susirinkimas.

B-vės Valdyba.

„LITAS" VEIKS ŠV. KAZIMIERO SALĖJE

kas sekmadienį nuo 9 val. 30 mis. iki 11 val. (Tuoj pat po 9 val. mišių iki sumos).

Operacijos pradedamos nuo sekmadienio balandžio mėn. 23 dienos. Tuo tarpu bus daromas tik naujų narių priėmimas ir pinigų inkasavimas: indėlių pri ėmimas, paskolų ir palūkanų įmokėjimas, čekių priėmimas ir pan. Pinigų išmokėjimas ir če kių išrašymas nebus atlieka mas, kadangi tam reikalui reikė tų turėti narių s-tų knygas, ku rios tebėra bendros ir laikomos „Lito" būtinėje.

Pinigų inkasentu Šv. Kazimiero parapijoje sutiko būti Jonas Valiulis.

Visi rytinės Montrealio da lies lietuviai kviečiami pasi naudoti šiuo patarnavimu ir skaitlingiau stoti „Lito" na riais. **Pr. R.**

KOOPERATININKŲ PASITARIMAS

Lietuvių kooperatines bend rovės steigimo reikalui bei gali mybėms išsiaiškinti, balandžio 16 d. p. Kličiaus bute įvyko iniciatorių susirinkimas, kuria me dalyvavo 10 asmenų. Visa pusiškai klausimą išdiskutavus, priėta prie vieningos nuomo nės, neatidėliojant įsteigti mais to produktų - delikatesų krau tuvę. Gavus atsakymą ir Quebe co kooperatyvų sąjungos, — šaukti platesnio masto susirinki mą. **A. V.**

● **Iš Australijos** praėjusią savai tę atvyko ilgesnį laiką paviešė ti Montrealyje p. Piašinskie nės motina ir p. Paunksnierės sesuo.

● **Sidabrinių** vedybinių sukak tuvių susilaukė Antano Šalte nio ir Povilo Vito šeimos. Lin kime abiems šeimoms šviesios ateities.

CHIROPRAKTIKAS
RAYMOND MULLEY, D. C.
7708 Edward St.. Suite 2,
LaSalle. Tel. DO 5-1090

Dr. V. PAVILANIS
3439 Beaconsfield,
N. D. G., Montreal.
HU 1-8437

Dr. A. O. JAUGELIENĖ
Dantų Gydytoja
1410 Guy St., I a. 11 kamb.
WE 2-6662; namų PO 8-8096

ADVOKATAS
STASYS DAUKŠA, LL. D.
4 Notre Dame St. E.
Suite 901
UN 1-8933

ADVOKATAS
JOSEPH P. MILLER,
B. A., B. C. L.
Suite 205
168 Notre Dame St. E.
UN 6-2063 ir UN 6-2064
Resid.: 40 Lafleur,
LaSalle. DO 6-1570

NOTARAS
JUOZAS BERNOTAS
B. A., B. C. L.
215 St. James West,
7 augštas.
Tel.: AV 8-3115.
Namie 2654 Hogan
Tel.: LA 5-7023, 7—9 v. v.

Dr. V. GIRIUNIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA
3940 Blvd. Rosemont
RA 7-5552; namų RA 1-0656.

Dr. J. ŠEMOGAS
5441 Bannantyne, Verdun.
Pirmadienį ir ketvirtadienį | 7—9 p. m.
antradienį ir penktadienį | 2—4 p. m.
trečiadienį 2—4 ir 7—9 p. m.
šeštadienį 11—1 p. m.
PO 7-3175; namų DO 6-9582.

DANTŲ GYDYTOJAS
Dr. J. MALISKA
2 biurai:
5441 Bannantyne, Verdun.
1396 St. Catherine St. W.
(prie Bishop).
Siute 419, tel. UN 6-8235
Namų tel. DO 6-0682

Nosies, gerklės ir ausų specialistas ir chirurgas
Dr. R. CHARLAND
78 St. Joseph Blvd. W.
VI 2-9958

Dr.E.Andrukaitis
956 SHERBROOKE E.
Tel.: LA 2-7236

J. Gražys
ŠIUVU PAGAL UŽSAKYMUS IR PARDUODU GATAVUS KILINIUS PALTUS, ŽAKETUS, STOLES.
Taisau ir remontuoju senus.
Primu
vasaros laikymui.
Tel.: dienomis AV 8-2352
po 6 val. PO 6-2027
1037 — 6 Ave.
VERDUN.

Gera naujiena!
CH. KAUFMANAS
savininkas įmonės
Kaufman's Woollens & Textiles
Wholesale and Retail
3997 ST. LAWRENCE BVD. TEL. VIctor 2-5319
ATIDARĖ AGENTŪRĄ
SIUNTINIAMS LIETUVON
Iš čia pasiųsite isuntinius savo artimiesiems
garantuotai
skubiausiai ir pigiausiomis kainomis.

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS ŽINIOS

Šv. Elzbietos draugija šį šeš tadienį, bal. 22 d. 7 val. vak. Šv. Kazimiero svetainėje ruo šia vakarienę - šokių vakarą. Be to, veiks gera loterija. Įžan ga 2 dol.

Rinkliava skoloms padengti 230.40 dol. ir sekmadienio 160.75 dol.

Bažnyčios fondui aukojo po 50 dol.: J. Macelis, J. Vanagas ir p. Žukauskas; po 30: P. Rze vuckas, p. Erslovas, Z. Bakai tis ir kt.

● **T. J. Borevičius** praėjusį sa vaitgalį buvo išvykęs į Toron to.

ARCH Realties R'd.
Pr. Rudinskas, HU 1-2957
2415 Park Row East N. D. G.

Ateityje kas savaitę šitoje vietoje tilps nekilnojamo turto skelbimai. Sekite juos čia, o taip pat The Star ir La Presse.

Kaip parduodantiems, taip ir perkantiems nekilnojamą tur tą tautiečiams užtikrinu greitą ir sąžiningą patarnavimą.

INCOME TAX
Pranas Tautkus,
buvęs mokytojas, turi daug visokių INCOME TAX blankų pildymo patyrimo. Skambinti nuo pirmadienio ki šeštadienio OR 4-8996;
šeštadieniais 1—5 p. m. asme niškai ar telefonu DO 6-3805
p. A. Matulio bute
7684 Edward St., Ville Lasalle.
Sekmadieniais asmeniškai 1—4 p. m. Kaunas Restorane.
2587 Ontario St. East.
Taipgi tarpininkauja visokių rū šių draudimuose, daro vertimus ir užpildo visokius blankus: pi lietybės, valdiškų pensijų ir imigracijos reikalais.

AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS ŽINIOS

Sekmadienį J. E. Vysk. V. Brizgys suteiks mūsų vaiku čiams Sutvirtinimo Sakramen tą. Iškilmės įvyks tuoj po su mos, kurią laikys pats vysku pas.

J. E. vysk. V. Brizgį pagerb sime sekmadienį, po sumos, mū sų parapijos salėje iškilmingų pusryčių metu. Nuoširdžiai kviečiame šiame pobūvyje skaitlingai dalyvauti. Vaiku čiai, priėmę Sutvirtinimo Sakra mentą, turės specialų garbės stalą. Jiems dalyvavimas nemo kamas.

Visi vaikučiai, priėję Pir mosios komunijos 1958-60-61 me tais nuoširdžiai kviečiami daly vauti bendroje šv. Komunijoje sekantį sekmadienį sumos me tu, kurią laikys vysk. V. Briz gys ir pasakys vaikučiams spe cialų pamokslą. Tėveliai labai prašomi paruošti ir atatinka mai aprengti vaikučius šiam gražiam įvykiui.

Šeštadienį tuojau pasibaigus pamokoms mokykloje, vaiku čiai dalyvaują Sutvirtinimo Sak

PARDUODAMI
2 sklypai Point - aux - Tremb les, šiaurės pusėje ties Parent St., tarp 16 ir 17 Ave. Plano No. 182, sklypų No. No. 160 —161, po 82X25.
Tel. PO 8-6818.

I. G. ELECTRIC R'd.
Elektros kontraktorius
IGNAS GURČINAS
3260 Curatteau
Montreal. Tel. CL 5-5515

TAISAU IR DAŽAU
lengvas mašinas.
Lietuviams nuolaida.
Skambinkite telef. DU 9-0571.
V. Sušinskas.

Taupyk ir skolinkis
SAVO KREDITO KOOPERATYVE „LITAS"
Santaupos pilnai apdraustos. Paskolos lengvai ir greitai duodamos bet kokiam geram tikslui. B ankas veikia: Šiokia dieniais 1451 Crawford Bridge Ave, Verdun. Rytais — pir madienį nuo 10 iki 1 val. ir šeštadienį nuo 10 iki 12 val. Va karais—pirmadienį, trečiadienį ir penktadienį nuo 7 iki 8 v.
Sekmadieniais Aušros Vartų Parapijos salėje banko patalpose nuo 10.30 iki 1 val.
Pirm. J. Bernotas, AV 8-3111. Ved. D. Jurkus PO 7-4280

TORONTO

VERSLININKŲ SUSIRINKIMAS

Sekmadienį, balandžio 23 d. 4 val. p. p. Toronto Lietuvių Namuose įvyksta s-gos „Vers las" susirinkimas. Dr. J. Kaške lis laikys paskaitą: „Kanados ūkio negalavimai ir išeitis". Taip pat bus aptarta nejudomo jo turto ir Lietuvos konsulato klausimai.

Visi nariai ir prijaučiantį kviečiami dalyvauti.

„Verslas" V-ba.

● **Sąskrydis** skautų vadų bal. 22 d. įvyks Šv. Jono parapijos salėje, 941 Dundas St. West.

● **Algirdas Banelis,** dirbęs vie noje statybos kompanijoje kaip cenzuotas plumbingo spe cialistas - darbų vedėjas, šio mis dienomis išlaikė valstybi nius egzaminus meisterio var dui ir gavo teisės centralinio apšildymo ir mašinerijos įren gimo specialybėje.

● **Apylinkės Valdyba** yra užve dusi visų mieste gyvenančių lie tuvių kartoteką ir pagal ją su dariusi sąrašus rajonais solida rumo mokesčiui rinkti. Suda rytas ir tam tikras rinkėjų kad ras, kuris apeis visus lietuvius rinkdamas tą mokestį, kuris yra 2 dol. metams.

KUN. B. PACEVIČIAUS JUBILĖJUS

Balandžio 9 d. Šv. Jono Kr. parapijos bažnyčioje ir tos pa rapijos salėje buvo iškilmingai atšvęstas kun. kapel. B. Pace vičiaus kunigystės sidabrinis jubilėjus. Iškilmės prasidėjo 4 val. po piet pačios sukaktuvi ninko iškilmingomis Šv. Mišio mis, asistuojant kun. dr. J. Ta darauskui, kun. St. Kulbiui ir kun. S. Jurkšui. Šioms iškil mėms pritaikintą pamokslą, api būdinant kunigystės pašauki mą ir sunkias kunigo pareigas, pasakė sukaktuvininko semina rijos mokslo draugas kun. dr. Baltinis.

Po pamaldų parap. salėje įvyko sukaktuvininko garbei su ruoštos vaišės, kuriose dalyvavo arti 300 asmenų, jų tarpe parlamentaras p. Maloney su ponia, kun. dr. J. Gutauskas, kun. Rickus, Tėvas Placidas ir kiti pamaldose dalyvavę kuni gai. Pradedant oficialią dalį, buvo suvaidintas jubiliato para šyto ir jo režisuoto veikalo „Bevardis" trečias veiksmas. Vaidino scenos meno „Sieti no" grupės vaidintojai

Tęsiant oficialią dalį, prasi dėjo visa eilė organizacijų bei atskirų asmenų sveikinimai žo džiu ir laiškais bei telegramo mis, kurių buvo ir iš JAV, Ro mos ir Australijos. Su sveikini mais daugelis įteikė vokus s čekiais ir grynais, kurių kai k rios sumos siekė net iki trijų skaitlinių. Jubiliatui rengti ko mitetas pranešė, kad dar yra su rinkta per 2.000 dol. specialiai jubiliatui mašinai pirkti.

Be piniginių dovanų, jubilia tas gavo ir vertingų dovanų daiktais, būtent: Marijošius įteikė jo pačios pieštą jubiliato portretą, „Žibintas" gražų me džio drožinį — motina ir O. J. Rubinskiai iš Detroito specia liai padarytą albumą su 25 si dabriniais doleriais. Be to, bu vo įteikta ir puokštė gėlių.

Po visų kalbų ir sveikinimų žodį tarė klebonas kun. P. Ažu balis, pasidžiuodamas jubi liato nasiu pastoraciniu bei vi suomeniniu darbu bedirbant per 10 metų parapijoje.

Į visus sveikinimus, linkėji mus ir gausias dovanas susijau dinęs dėkojo pats jubiliatas. Ša le jo sėdėjusi jau devintą dešim tį metų bevarantį savo tėvelį bučiuodamas tarė: ačiū tėveli, kad mane išleidai į kunigus.

Pokilį sumaniai, įpinant hu morą, vedė visuomeninnkas J. R. Simanavičius.

DISTR. ESTATE BROKER
177 Sherbrooke W. VI 2-85
Pastatai — Žemė
Draudimas — Paskolos
P. Adamonis ..... RA 2-2472
Agentai:
F. Yasutis ..... LA 2-7879
A. Markevičius .... CR 9-9793
M. Roth ..... RE 7-9353
E. Kandt ..... WE 5-5819
Sekite mūsų skelbimus apie paskirus objektus NL, TZ, Star, LaPress.

J. KISIELAITIS
moteriškų rūbų siuvėjas
Užsakymai priimami vakarais ir šeštadieniais.
Darbas garantuotas.
5923 Des Ecores St.
Tel. RA 9-2386.

K. Gudžiūnas
Masson Furs
3365 Masson St., Montreal.
Tel. RA 1-6005.
turi moderniausiai įrengtą kailinių ir kitų žieminių rūbų
šaltą ir saugų
VASAROS IŠLAIKYMA
su draudimu 2% nuo vertės.
Taip pat papigintas
kailių valymas
(regul. žaketai: $ 3.50, paltui $ 5.00).
Kailiniai, priimti pataisymui, bus nemokamai laikomi per vasarą.